

IN TILBURG ADEMT

IEDEREEN VRIJ

verkiezingsprogramma 2022 - 2026

GROENLINKS

TILBURG

INHOUDSOPGAVE

Inleiding3
1. TILBURG, groene gemeente4
1.1 Groene leefomgeving voor mens en dier	4
1.2 Schone mobiliteit in een prettige openbare ruimte	6
1.3 Duurzame energie voor en van iedereen	9
1.4 groene en circulaire economie.	10
2. TILBURG, sociale gemeente	13
2.1 Goed in je vel zitten: zorg en welzijn, sport en beweging topprioriteit	13
2.2 Werk, inkomen en bedrijvigheid: bestaanszekerheid voor iedereen	15
2.3 Duurzaam woonbeleid: fijn wonen voor iedereen.	17
2.4 Ieder kind een goede start	19
2.5 Onderwijs: motor van onze stad en ieders ontwikkeling	20
3. TILBURG, open gemeente	24
3.1 Diversiteit en inclusieve samenleving	24
3.2 Tilburg wereldstad.	26
3.3 Kunst en cultuur verrijken tilburg	27
3.4 In tilburg zijn mensen en hun privacy veilig	29
3.5 Een open bestuur waarin iedereen kan meepraten	30
Nawoord	32
Reflectie op de afgelopen raadsperiode en vooruitblik op de volgende	32

INLEIDING

“Hier adem ik vrij en voel ik mij gelukkig,” zei koning Willem II ooit over Tilburg. De afgelopen tijd hebben we allemaal ervaren hoe belangrijk het is om letterlijk en figuurlijk vrij te kunnen ademen. Corona maakte nog eens heel duidelijk hoe belangrijk het is dat we in onze stad en dorpen samen met veranderingen kunnen omgaan. Met elkaar zorgden we voor elkaar. De lockdowns benadrukten daarbij het belang van een groene en prettige woonomgeving. GroenLinks wil blijven investeren in stad en dorpen om Tilburg ook in de komende periode verder te ontwikkelen als groene, sociale en open gemeente. Zo werken we aan brede welvaart voor alle Tilburgers, waarmee we uiteraard ook alle inwoners van Berkel-Enschot, Udenhout en Biezenmortel bedoelen.

Tilburg, groene gemeente

We blijven ons inzetten voor een groenere en gezondere leefomgeving voor mens en dier. Daarvoor wil GroenLinks de natuur in en om de stad verder versterken, waaronder onze stadsregionale parken Landschapspark Pauwels, Stadsbos 013 en Moerenburg-Koningshoeven. We gaan voor schone en veilige manieren waarop we ons voortbewegen en geven ruim baan aan voetganger, fiets en openbaar vervoer. Dat is goed voor het klimaat, de luchtkwaliteit en onze gezondheid.

We houden vast aan de ambitie om al in 2035 een klimaatneutrale gemeente te zijn, waarin we al onze energie en warmte duurzaam opwekken, met een volledig circulaire economie om geen grondstoffen meer te verspillen. Dat doen we natuurlijk samen met de inwoners op een eerlijke, betaalbare en sociale manier.

Tilburg, sociale gemeente

Bij zorg en welzijn staan de mensen centraal en houden zij zoveel mogelijk zelf de regie. Voorzieningen zijn dichtbij, laagdrempelig en van hoge kwaliteit. Alle inwoners moeten mee kunnen doen en bestaanszekerheid en ontwikkelkansen hebben. De gemeente blijft armoede actief bestrijden. Iedereen moet fijn kunnen wonen en werken in Tilburg. We zorgen voor meer, betaalbare en duurzame woningen. In de eigen buurt is er ook voldoende ruimte voor sport en bewegen.

Ieder kind verdient een goede start. We hechten dan ook aan goede voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang. Onderwijs is hét middel om je kansen in het leven te vergroten. GroenLinks wil dat de gemeente een goede en betrouwbare partner van het onderwijs blijft en actief verbindingen blijft leggen met zorg, sport en cultuur.

Tilburg, open gemeente

Tilburg is voor GroenLinks een kleurrijke gemeente waar acceptatie en inclusiviteit voorop staan. Tegen discriminatie treden we stevig op. We blijven werken aan mondiaal bewustzijn, omdat wat we in Tilburg doen wereldwijd impact heeft. Een sterke kunst- en cultuursector is het zout in de pap, verrijkt iedere inwoner en is onmisbaar om Tilburg als vernieuwende cultuurstad te blijven profileren. Een plek waar Tilburgers zich vrij kunnen voelen, gaat hand in hand met een veilige stad en dorpen. Criminaliteit blijven we stevig bestrijden met zowel preventie als handhaving. We beschermen de privacy van onze inwoners. GroenLinks wil geen tweedeling in de samenleving. Iedereen moet zich gehoord voelen, mee kunnen praten en gelijke kansen en gelijke toegang tot voorzieningen hebben.

1. TILBURG, GROENE GEMEENTE

1.1 GROENE LEEFOMGEVING VOOR MENS EN DIER

Natuur maakt van stad en dorpen fijne plekken om te wonen en te werken. De lockdowns tijdens de coronapandemie maakten nog duidelijker hoe belangrijk groen in de directe woonomgeving is voor ontspanning en beweging. We zijn dan ook trots op onze stadsregionale parken (Landschapspark Pauwels, Stadsbos 013 en Moerenburg-Koningshoeven) en onze groene oases, zoals Stadspark Oude Dijk, Reeshofpark, Quirijnstokpark, Spoorpark en al die andere groene plekken in onze gemeente. Al dat groen is helaas lang niet vanzelfsprekend. We blijven ons inzetten voor een groenere, schonere en meer biodiverse leefomgeving voor mens en dier. Dat is belangrijk voor onze gezondheid en om ons weerbaarder te maken tegen de gevolgen van klimaatverandering, zoals verdroging, hoosbuien en hittegolven. Natuurlijk kan dat niet zonder aandacht voor dierenwelzijn en meer oog voor het milieu in landbouw, industrie, gemeentelijke diensten en (woning)bouw.

Dit wil GroenLinks:

Versterken en verbinden van natuur met oog voor biodiversiteit en dierenwelzijn

- We verbinden onze stadsregionale parken tot aan het groen bij de voordeur van de Tilburger. Het groen moet ook aantrekkelijk zijn en uitnodigen tot ontmoeten en bewegen. We geven meer ruimte aan wandelen, fietsen en andere verantwoorde vormen van recreatie die de cultuurhistorische en natuurwaarde van het landschap intact laten. Dit doen we samen met bewoners, boeren, buurgemeenten, provincie en waterschappen.
- We gaan door met het 'ontsnipperen' van natuur door het aanleggen van ecologische verbindingzones en nieuwe natuur. Landgoed Prinsenhoef ligt midden in de landgoederzone van Stadsbos013 en behoort tot het cultuur- én natuurhistorisch erfgoed. GroenLinks wil voor het landgoed een natuurbestemming. De ontwikkeling van Waterlandschap Pauwels zetten we door en het gebied Zwaluwenbunders wordt daar onderdeel van. We creëren een biodivers landschap als een aantrekkelijk en koel uitloopgebied voor Tilburg Noord. Het gebied gaat verdroging in het buitengebied tegen met overvloedig water uit de stad.
- Het tegengaan van verdroging is overal een belangrijk punt. We voorkomen zoveel mogelijk verdere uitbreiding van de waterwinning in Tilburg en daling van de grondwaterstand. Of we treffen herstelmaatregelen als dat niet mogelijk is.
- We bouwen zoveel mogelijk binnen het nu al bebouwde gebied ('inbreiden' boven uitbreiden), waarbij een groene en klimaatadaptieve inpassing uitgangspunt zijn. Wijkevoort was voor GroenLinks dan ook het laatste stuk buitengebied waar een bedrijventerrein gerealiseerd kan worden, mits de stikstofnormen daarmee niet overschreden worden en de strikte voorwaarden voor natuur, duurzaamheid en sociaaleconomische meerwaarde gerealiseerd kunnen worden. Zoals afgesproken in de Regionale Energie en Klimaat Strategie (REKS) gaat Wijkevoort grootschalig zonne-energie opwekken.

- Bij de ruimte-uitgifte aan bedrijven in de gemeente stellen we duurzaamheidseisen. Natuurinclusief bouwen wordt de norm en wordt als voorwaarde opgenomen in de gemeentelijke omgevingsplannen. Zo is bij nieuwbouwlocaties minimaal 80 m² openbaar groen per woning de norm. Bij inbreiding moet dit gecompenseerd worden in het projectgebied of in de directe nabijheid. Dit kan ook met 'innovatief groen', zoals daktuinen ('meervoudig ruimtegebruik').
- We ontmoedigen evenementen met inzet van dieren. Waar toch dieren worden ingezet, controleren we strikt of de dierenwelzijnsregels worden nageleefd evenals maatregelen om zoönosen te voorkomen. Dat geldt ook voor de kinderboerderijen. We scheppen de juiste randvoorwaarden zodat de dierenopvang en de bijbehorende dierenambulance goed hun werk kunnen blijven doen. Chipregistratie van katten willen we actief stimuleren. We communiceren duidelijker waar inwoners met vragen over dierenwelzijn terecht kunnen.
- Dierenwelzijn en natuurinclusiviteit zijn belangrijke criteria in het eigen inkoopbeleid van de gemeente en bij de vergunningverlening voor (wegen)bouwprojecten, evenementen en (agrarische) bedrijven. Bij nieuwbouw, renovatie en onderhoud van gebouwen en groenvoorzieningen is er veel aandacht voor voldoende nestmogelijkheden en beschutte plekken voor vogels, vleermuizen en insecten.
- We breiden het groenbeheer met schapen verder uit, doen aan ecologisch en bijvriendelijk groen- en bermbeheer, leggen landschapselementen aan in onze stadsregionale parken en laten het budget voor ecologisch groenbeheer meestijgen met de toenemende oppervlakte aan groen.

Wijkevoort en Zwaluwenbunders

In de afgelopen periode maakten de ontwikkelingen rond Wijkevoort zichtbaar welke spanningsvelden er bestaan als economische groei, werkgelegenheid en de waarde van het landschap samenkomen. GroenLinks heeft in de afgelopen periode een compromis gesloten rond de gebiedsontwikkeling van Wijkevoort om zo het overgrote deel van ons verkiezingsprogramma te kunnen uitvoeren en te voorkomen dat het gebied Zwaluwenbunders een bedrijventerrein zou worden. Tegelijkertijd hebben we strikte duurzaamheidseisen gesteld aan realisatie van een bedrijventerrein in Wijkevoort, om het zo groen en duurzaam mogelijk te maken en te zorgen voor een goede landschappelijke inpassing. Om te voorkomen dat het dezelfde uitstraling zou krijgen als industrieterrein Vossenbergh. De gebiedsontwikkeling van Wijkevoort was voor GroenLinks een-op-een verbonden aan het tegenhouden van het bedrijventerrein op Zwaluwenbunders en daarmee het behoud van de groene zone tussen Tilburg, Berkel-Enschot en Udenhout.

- Een groene en schone woonomgeving
- Versteende plekken in de openbare ruimte die niet gebruikt worden (bijvoorbeeld heel brede trottoirs of overbodige parkeerplekken) worden vergroend om de leefkwaliteit te verhogen en beter om te kunnen gaan met hitte, droogte en wateroverlast.
- De door GroenLinks aangescherpte bomenverordening (regels over bomenkap) waarbij de klimaatadaptieve waarde van bomen een plek heeft gekregen, handhaven we strikt en verscherpen we verder indien nodig.

- We zorgen voor het zo snel mogelijke (her)planten van bomen en met voorrang in oude (vaak niet groene) wijken en buurten en daar waar de impact het grootste is. Naast nog meer minibossen (tiny forests), buurttuinen en ander buurtgroen in buurten en wijken, voor iedereen op loopafstand. Daar waar weinig ruimte is, zetten we in op innovatief groen: klimzuilen, lantaarngroen, verticale tuinen of daktuinen. De succesvolle subsidieregeling voor geveltuintjes en groene daken breiden we uit. Net als de voorlichtingscampagnes over minder tegels en meer groen in de tuin. Hier trekken we samen met de woningcorporaties in op.
- We koppelen de afvoer van regenwater zoveel mogelijk af van het riool om overstroming te voorkomen en grondwater aan te vullen. Ook hebben we oog voor de kwaliteit en sponswerking van de bodem.
- Een gezonde omgeving vraagt ook om een betere luchtkwaliteit. Daarom willen we bijvoorbeeld houtstook ontmoedigen met onder andere subsidies voor verwijdering van oude houtkachels en open haarden die veel fijnstof uitstoten en met voorlichting over zo schoon mogelijk stoken. Ook een gemeentelijk vuurwerkverbod voor particulieren helpt om de luchtkwaliteit te verbeteren en overlast voor mens en dier te verminderen. Voor toezicht op de naleving en handhaving ervan wordt capaciteit vrijgemaakt.
- GroenLinks wil géén mestverwerkingsfabriek in Tilburg Noord. De provincie is bevoegd gezag, maar we vinden dat het gemeentebestuur alle mogelijkheden moet benutten om deze ontwikkeling op de Spinder te voorkomen.

1.2 SCHONE MOBILITEIT IN EEN PRETTIGE OPENBARE RUIMTE

Iedereen moet zich in onze stad en dorpen kunnen verplaatsen. Dat je op je werk kunt komen, bij de winkel, bij de zorg die je nodig hebt en bij je oma om een kopje koffie te drinken. Op die manier draagt mobiliteit bij aan de kwaliteit van leven. GroenLinks wil dat iedereen voldoende mobiel kan zijn om volop mee te kunnen doen. Maar dan wel op een manier die zo min mogelijk negatieve effecten heeft op ons leefmilieu (onze omgeving, onze schaarse hulpbronnen).

Daarom rolt GroenLinks de groene loper uit voor voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer. Bewegen door meer lopen en fietsen draagt ook bij aan gezondheid. Wij gaan voor een autoluwe binnenstad en maken zo meer ruimte voor extra woningen en vergroening. Auto's, bestelbusjes, vrachtwagens, schepen en andere vervoersmiddelen worden zo snel mogelijk emissieloos. Goed voor het klimaat, de luchtkwaliteit en onze gezondheid. Want in Tilburg ademt iedereen vrij! Daarnaast vindt GroenLinks het belangrijk in te zetten op veilig verplaatsen.

Dit wil GroenLinks:

Tilburg een echte loop- en fietsstad

- We zorgen voor goede fiets- en voetpaden en voorrang voor fietsers en voetgangers op rotondes. Verkeerslichten gaan sneller op groen voor voetgangers, fietsers en kwetsbare verkeersdeelnemers. Daarnaast maken we het snelfietspadennetwerk af, blijven we doorgaan met het aanleggen van ommetjes (korte wandelroutes) en verbinden we Tilburg Noord met wandel- en fietspaden met park Pauwels en de binnenstad. Bij toekomstige gebiedsontwikkelingen denken we vanuit de voetganger en de fietser.

- We zorgen voor goede faciliteiten (stallingen, oplaadpunten) voor fietsers, zoals bij winkelcentra (bijvoorbeeld het Wagnerplein), scholen, buurthuizen en gezondheidscentra door invoering van een fietsparkeernorm (een op het aantal gebruikers/bezoekers gebaseerd minimumaantal stallingsplekken voor fietsen). Bij werkzaamheden houden we fietsroutes zoveel mogelijk overeind en zorgen we voor goede vervangende fietsparkeervoorzieningen als dat nodig is. Bij gladheidsbestrijding is er extra aandacht voor fietsroutes en voor de plek van fietsers op de weg.
- We gaan meer voorlichting geven om vaker te voet of met de fiets te gaan voor korte ritjes, in plaats van met de auto. Dit is goed voor de gezondheid en de verkeersveiligheid. En zo komt er meer ruimte in de wijk om elkaar te ontmoeten en kunnen kinderen samen buiten spelen.

Niet alleen schoner, maar ook veiliger verkeer

- De openbare ruimte moet toegankelijk zijn voor iedereen, van jong tot oud en voor mensen met een beperking. Dus ruimte op de stoep voor rolstoelen en ouders met kinderwagens en veilige oversteekplaatsen voor mensen die minder mobiel of slechtziend zijn.
- In navolging van de cityring wordt de maximumsnelheid op alle straten binnen de ringbanen 30 km/u. De ringbanen worden maximaal 50 km/u, en vervoermiddelen met verschillende snelheden worden zoveel mogelijk van elkaar gescheiden. Snorfietsen en scooters zijn verhoudingsgewijs erg verkeersonveilig en daarom streven we ernaar dat de snorfiets, net als de brommer, op veel plekken naar de rijbaan gaat waar de snelheid beter past dan op het fietspad.
- Op straten waar geen apart trottoir is voor voetgangers moet, conform het voorstel van Veilig Verkeer Nederland, een maximumsnelheid van 15 km/u gelden.
- We gaan voor een verkeersveilig Tilburg, zeker rondom scholen. Rond meer scholen voeren we schoolstraten in, waarbij de straat tijdelijk is afgesloten tijdens haal- en brengtijden.
- We stimuleren het fietsen en lopen naar school. Daar hoort bij dat we de door kinderen veelgebruikte schoolroutes naar onze basis- en middelbare scholen verkeersveilig maken. Bij potentieel gevaarlijke verkeerssituaties tussen gemotoriseerd verkeer en schoolkinderen, krijgen kinderen prioriteit. Ook andere onveilige verkeerssituaties pakken we aan.
- We willen dat Tilburg vooroploopt met de invoering van Intelligente Snelheidsaanpassing (ISA) voor auto's rond plekken met kwetsbare verkeersdeelnemers. Dit betekent dat het autoverkeer in de omgeving van bijvoorbeeld scholen, verzorgingshuizen, winkelcentra en speeltuinen niet sneller kan rijden dan de toegestane maximumsnelheid.

Milieuvriendelijke distributie, openbaar vervoer en vernieuwende mobiliteitsvormen

- We werken aan een duurzaam systeem voor distributie en toelevering voor de binnenstad, wijkcentra en dorpskernen. We maken afspraken met bedrijven over elektrische taxi's en bezorging met elektrische bestelbusjes en fietsen. We zorgen overall in de gemeente voor goede laadinfrastructuur. De Tilburgse havens worden koplopers voor duurzaam goederenvervoer over water (Lovense haven) en duurzame pleziervaart (Piushaven).
- Tilburgse bussen rijden nu nog op fossiele brandstoffen. We vervangen deze door elektrische bussen, waarbij de elektriciteit duurzaam wordt opgewekt.

- We zetten in op gratis busvervoer of een gereduceerd tarief voor bewoners met een kleine beurs.
- We willen een opwaardering van station Tilburg Universiteit en een nieuw treinstation in Berkel-Enschot / Udenhout. We zetten in op snellere treinverbindingen met de Randstad, België en Duitsland en staan positief tegenover vernieuwende mobiliteitsconcepten om de Efteling en de Beekse Bergen beter bereikbaar te maken en te houden. Ook blijven we vóór een nachtnet in Brabant.
- We stimuleren het delen van vervoermiddelen, zoals (elektrische) deelauto's, -scooters en fietsen. We maken afspraken met de bedrijven die deze vervoermiddelen aanbieden over het parkeren en over een goede communicatie met bewoners over het uitproberen van het aanbod. We zetten daarnaast de inruilregeling voor snorfietsen door.

Minder auto's: meer ruimte voor groen, wonen en recreëren

- In heel de binnenstad geen doorgaand autoverkeer, alleen bestemmingsverkeer. Zo komt er ruimte voor voetgangers, fietsers, spelende kinderen, vergroening en extra woningen. Daardoor komen mensen graag naar de binnenstad en dat is weer goed voor de ondernemers. Dit is ook de reden waarom we een onderzoek willen naar de mogelijkheid om het Dwaalgebied de status van 'woonerf' te geven. Als dit zelfs in de binnenstad van Brussel kan, tot grote tevredenheid van velen, waarom dan niet in Tilburg? Daarbij past ook de ontwikkeling van het Stadsforum als groen, levendig plein waar mensen graag verblijven. Wat GroenLinks betreft wordt de binnenstad zo autoluw mogelijk.
- Binnen de ringbanen wordt steeds meer openbare ruimte gebruikt voor het parkeren van auto's. We gaan in gesprek met bewoners en bedrijven over het autobezit en -gebruik en gaan zoeken naar mogelijkheden om deze trend om te keren, zodat er voldoende ruimte is voor veilig fietsen en lopen en voor groen in de straat. Ook bij de ontwikkeling van nieuwe woningen is het niet langer vanzelfsprekend dat iedereen de auto voor de deur kan parkeren.
- We promoten leefstraten. Een leefstraat is een straat die tijdelijk (en als de bewoners het willen permanent) een andere invulling krijgt: even wat minder ruimte voor verkeer en meer ruimte voor ontmoeting van bewoners en spelende kinderen. We gaan experimenteren met innovatieve manieren om in straten meer ruimte te geven voor ontspanning en het stallen van fietsen, zoals met 'parklets' en 'fietsvlonders'. Op verzoek van bewoners of ondernemers richten we parkeerplekken tijdelijk in met groen, zitplekken of als terras. Bij succes kan dit definitief vorm krijgen. •
- We zorgen voor meer ruimte voor sport, spel en recreatie in de openbare buitenruimte, van wandelpaden en fietsroutes tot skatevoorzieningen en jeu-de-boulesbanen. Daarbij horen natuurlijk voldoende veilige, groene en uitdagende speelplekken voor kinderen, evenals 'beweegtuinten' voor alle leeftijden.
- We treffen voorbereidingen voor transferia buiten het stadscentrum voor als de parkeer-capaciteit in de binnenstad aan het plafond zit en om de binnenstad zo autoluw mogelijk te maken. Natuurlijk wordt er daarbij gezorgd voor een goede aansluiting op openbaar vervoer, leenfietsen en elektrische scooters.

1.3 DUURZAME ENERGIE VOOR EN VAN IEDEREEN

De omslag naar een duurzame energie- en warmtevoorziening vraagt veel van inwoners en gemeente, maar we krijgen er ook veel voor terug. GroenLinks wil dat Tilburg koploper is met de Regionale Energie- en Klimaatstrategie (REKS) Hart van Brabant. We streven naar een klimaatneutrale gemeente in 2035. Dat betekent dat alle in Tilburg verbruikte energie dan duurzaam is opgewekt.

We willen dat wel op een eerlijke, betaalbare en sociale manier. Inwoners ontwikkelen de plannen mee, profiteren van de opbrengsten en worden (mede)eigenaar. En we werken nauw samen met de lokale energiecoöperaties van Tilburg, Berkel-Enschot, Udenhout en Biezenmortel.

Echte duurzaamheid centraal bij energie- en warmtevoorzieningen

- De gemeente neemt energie af bij een energieleverancier die hoog scoort op duurzaamheid.
- In de komende raadsperiode moet voor alle wijken en dorpen duidelijk worden hoe en wanneer we duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar de omslag naar gasloze woningen zullen maken. In de wijken waar nog geen duurzaam alternatief voorhanden is, zetten we in op tussenoplossingen zoals hybride systemen en isolatie, zodat er hoe dan ook CO₂-reductie plaatsvindt. Sowieso gebeurt alles in goed overleg met de bewoners.
- We blijven streven naar een biomassavrije gemeente, waar geen houtige biomassa wordt verstoekt voor de opwekking van warmte, en kiezen voor echt duurzame vormen van hernieuwbare energie en warmte. We zijn daarom geen voorstander van uitbreiding en grotere afhankelijkheid van het Amernet in de huidige vorm.
- Wij willen dat de stadsverwarmingsleverancier van het Amernetwerk de komende vier jaren meer investeringen gaat plegen in het isoleren van het verouderde netwerk met energieverpillende leidingen en het verbeteren van de woningaansluitingen in Tilburg Noord en West. Dit draagt bij aan een aanzienlijke verlaging van CO₂-uitstoot en leidt tot lagere energielasten voor huurders en eigenaar-bewoners.
- GroenLinks steunt de ontwikkeling en aanleg van een innovatief '5e generatie warmte-koudenet', om alle gebouwen in Tilburg-Zuid op termijn echt duurzaam te kunnen verwarmen en koelen door de uitwisseling van restenergie tussen woningen, bedrijven (denk aan de ijsbaan) en maatschappelijke instellingen (zoals het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis).
- Het aantal zonnepanelen verdrievoudigen we in de komende raadsperiode. Met gunstige leningen (zoals de bestaande regeling 'Zon op je dak'), collectieve inkoopacties en energie-advies bevordert de gemeente dat inwoners meer zonnepanelen op de daken van hun woningen leggen en hun huis isoleren. Met bedrijven en instellingen maken we afspraken over zonnepanelen op grote daken, zoals op grote bedrijfshallen. We hanteren de 'zonneladder' als afwegingskader bij het inpassen van zonne-energie in onze gemeente. De zonneladder geeft de eerste voorkeur aan lege daken en voorkomt dat zonnepanelen op landbouw- en natuurgrond gelegd worden als dat niet nodig is. Voor onze gemeente sluiten we natuurgebieden bovendien geheel uit als mogelijke locaties voor zonnenvelden.

- Volgens de REKS realiseren we vijftig windmolens samen met de andere gemeenten in de regio Hart voor Brabant. Vóór 2030 realiseren we twintig windturbines in clusters langs de ring van Tilburg en de A58. Dat gebeurt grotendeels op de bedrijventerreinen in combinatie met de opwekking van grootschalige zonne-energie. Daarbij gebruiken we diervriendelijke technologie om hinder voor vogels zo veel mogelijk te beperken.
- Waar mogelijk combineren we investeringen in grootschalige energieopwekking met investeringen in nabijgelegen natuur en het landschap. De energiehub rond Tilburg kunnen door de aanleg van groenstructuren bijdragen aan waterberging, biodiversiteit en het tegengaan van hittestress.

Meer zeggenschap, eigenaarschap en steun bij omslag naar duurzame energie- en warmtevoorzieningen

- GroenLinks is voorstander van de oprichting van een publiek energiebedrijf, waarin de gemeenten binnen de regio Hart van Brabant regie nemen over de opwekking van duurzame energie die zoveel mogelijk ten goede komt aan onze inwoners en hun omgeving.
- In ieder geval voor de windmolens in de gemeente Tilburg wil GroenLinks dat die voor ten minste 50% eigendom van omwonenden zijn (via lokale energiecoöperaties). De plannen daarvoor ontwikkelen we in samenspraak met omwonenden en lokale energiecoöperaties. Een goede ruimtelijke inpassing in het landschap en het zo veel mogelijk beperken van overlast voor omwonenden zijn en blijven belangrijke uitgangspunten.
- Een deel van de opbrengst van de windmolens en grote zonnenvelden in Tilburg wil GroenLinks via een omgevingsfonds naar groene en sociale projecten laten gaan die ten goede komen aan omwonenden en aan de kwaliteit van hun leefomgeving (van speeltuin tot dorpshuis en van schoolproject tot steun voor lokale sportclubs).
- We bestrijden 'energiearmoede' en zorgen ervoor dat iedereen kan profiteren van duurzame energie en goed geïsoleerde woningen. De gemeente zorgt er met de woningcorporaties voor dat alle sociale huurwoningen voor 2030 goed geïsoleerd en energiezuinig zijn (ten minste op het niveau van energielabel B). Huishoudens met lage inkomens en studenten krijgen gratis advies en hulpmiddelen voor energiebesparing en financiële steun voor de omslag naar een gasloze woning. Zo verlagen we energierekeningen, verhogen we het comfort in de woningen én sparen we het milieu.

1.4 GROENE EN CIRCULAIRE ECONOMIE

We houden vast aan onze GroenLinks-ambitie om de gemeente Tilburg in 2035 volledig circulair te laten zijn. De gemeente helpt de Tilburgse bedrijven om kringlopen van grondstoffen te sluiten. We stimuleren reparatie, hergebruik en het delen van spullen door consumenten. Het afvalbeleid is er voor een circulaire economie, afvalstoffen zijn grondstoffen voor nieuwe duurzame producten.

Dit wil GroenLinks:

Circulaire economie stimuleren

- Wij willen als gemeente de circulaire economie stimuleren, onder meer via het eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid, door voorwaarden te stellen bij gronduitgifte, door het realiseren van bouwhubs voor herbruikbare bouwmaterialen en door samen te werken met inwoners, bedrijven en organisaties.

- We stimuleren de vestiging van circulaire bedrijven in Tilburg en helpen bestaande bedrijven om de omslag naar een circulaire economie te maken. Zo creëren we ook nieuwe duurzame banen.
- Er zijn nu 'Green Deals' op een aantal bedrijventerreinen. GroenLinks wil deze versnellen en uitrollen naar alle bedrijventerreinen. Schone energieopwekking, energiebesparing, biodiversiteit, klimaatadaptatie, en duurzame mobiliteit vormen de basis om door te pakken. Vooral op bedrijventerreinen bevorderen we uitwisseling van reststromen voor een circulaire economie. Restwarmte van productieprocessen zetten we zoveel mogelijk in voor nieuwe productieprocessen of voor de verwarming van nabijgelegen kantoren en woningen. Daarbij blijven we ook energiebesparing stimuleren bij (winkel)bedrijven, horeca, logistieke centra en industrie en handhaven op de normen die daarvoor gelden.
- Startende en kleine ondernemers zijn heel belangrijk voor nieuwe werkgelegenheid en het behouden van studenten en starters in de stad. We willen hen ondersteunen, onder meer met mogelijkheden voor huisvesting. We herontwikkelen lege panden tot betaalbare én duurzame ruimte voor kunst en cultuur, startende ondernemers en woningen. GroenLinks wil een leegstandsbelasting onderzoeken om pandeigenaren, daar waar die geen (voormalig) exploitant van de winkelruimte zijn, te stimuleren de ruimte eerder weer te verhuren.
- We willen bedrijven, instellingen en particulieren stimuleren mee te werken aan een duurzame economie. La Poubelle en atelier Verhip zijn mooie voorbeelden. Zij zorgen dat spullen niet verspild worden en dat kosten worden bespaard, waardoor geld over is voor andere zaken. Ook steunen zij dat mensen met achterstand tot de arbeidsmarkt aan het werk gaan.
- Grote (jaarlijks terugkerende) evenementen in Tilburg gaan we helpen met verduurzamen, waarbij het gebruik van statiegeldbekers de norm wordt. Dat betekent minder afval, minder CO2-uitstoot en dus ook minder impact op onze leefomgeving.
- We blijven inzetten op het voorkomen van afval, in het bijzonder het tegengaan van voedselverspilling, en het zo goed mogelijk gescheiden inzamelen van afval. Het Tilburgse afvalbedrijf werkt zo duurzaam mogelijk en draagt zoveel mogelijk bij aan een circulaire economie.
- We blijven zoeken naar mogelijkheden om het makkelijker en goedkoper te maken om afval goed gescheiden op te laten halen of in te leveren, ook om lange wachttijden bij de milieustraten te verminderen. Uitgangspunt is dat wie minder afval produceert en goed scheidt, minder gaat betalen.
- We zorgen er samen met andere gemeenten en de provincie voor dat de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant voldoende middelen krijgt om beter te handhaven op de regelgeving voor inzameling en verwerking van elektronisch en ander afval.

Verduurzaming van landbouw en voedselvoorziening

- Samen met boeren, onderwijs- en onderzoeksinstituten, organisaties op het gebied van voedsel en milieu, buurgemeenten, provincie en waterschappen maken we onze voedselvoorziening en landbouw duurzamer en stellen we een lokale voedselvisie op. Natuurlijk is er daarbij veel aandacht voor dierenwelzijn en volksgezondheid.

- De gemeente geeft de voorkeur aan duurzame streekproducten in het eigen inkoopbeleid. We willen meer lokale initiatieven voor stadslandbouw, coöperatieve boerderijen en voedseducatie. Wij steunen daarom het project Brabants Bodem en Food013.
- We willen geen megastallen of andere bio-industrie in de gemeente. Kleinschaligere boeren in de gemeente krijgen wel zo veel mogelijk ruimte en steun (bijvoorbeeld bij bestemmingsplannen en vergunningverlening) als ze voedselproductie willen combineren met een duurzame maatschappelijke functie, zoals natuurbeheer, zorgboerderijen, streekwinkels, voedseducatie, recreatie, waterberging of opwekking van duurzame energie.
- We voeren een duurzaam pachtbeleid om biologische voedselproductie beter mogelijk te maken.

2. TILBURG, SOCIALE GEMEENTE

2.1 GOED IN JE VEL ZITTEN: ZORG EN WELZIYN, SPORT EN BEWEGING TOPPRIORITEIT

We vinden het belangrijk dat Tilburgers goed in hun vel zitten, gelukkig zijn in hun omgeving en zich gewaardeerd, gezien en gehoord weten, ook als het even niet zo goed gaat. Daarom zetten we volop in op een gezonde leefstijl, een groene, schone leefomgeving die uitnodigt tot beweging, gezond eten en ontmoeting en brede beschikbaarheid van laagdrempelige hulp- en zorgvoorzieningen dichtbij huis.

Met GroenLinks in het gemeentebestuur werken de portefeuilles gezondheid, zorg, bestaanszekerheid, participatie, jeugd en wonen dan ook intensief samen. In de Agenda Sociaal 013 heeft de gemeente de grote uitdagingen en prioriteiten bepaald voor Tilburg in de komende decennia. We vinden het belangrijk om het beleid steeds langs die meetlat te leggen om op koers te blijven, zodat iedereen optimale kansen krijgt en gezien wordt.

We zetten in op een dekkend aanbod aan voorzieningen en goede verbindingen tussen alle lagen van de zorg. Uitgangspunten daarbij zijn: mensen centraal, samenwerking, vertrouwen en solidariteit. Controle over je eigen leven en mee kunnen doen in de maatschappij zijn dan ook cruciale voorwaarden voor GroenLinks. Heb je hierbij hulp nodig? Dan staat de gemeente klaar om je te helpen.

Dit wil GroenLinks:

Hulp is breed beschikbaar, laagdrempelig en van hoge kwaliteit

- We zetten extra in op het ondersteunen van de vele mooie initiatieven die er al zijn van inwoners en organisaties, die bijdragen aan het fijn samen leven in wijk of dorp, aan het helpen omgaan met tegenslagen of waarmee een helpende hand wordt geboden aan inwoners die dat nodig hebben.
- We willen teams van sociaal- en jongerenwerkers (dichtbij-teams) uitbreiden. Zij weten wat er speelt in een buurt en in het leven van mensen. Door herkenbaar aanwezig en eenvoudig toegankelijk te zijn, kunnen zij vragen en signalen snel oppakken. Zeker ook in de wijken waar we werken met de zogenaamde People Acting in Community Together (PACT)-aanpak – langetermijnaanpak waar heftige sociale, maatschappelijke, economische en culturele zaken spelen – willen we dat er extra capaciteit wordt vrijgemaakt voor sociaal- en jongerenwerkers om zo de inwoners te ondersteunen bij die initiatieven die zij als waardevol voor hun buurt zien.
- GroenLinks wil dat mantelzorgers beter gewaardeerd en ondersteund worden door bijvoorbeeld schappelijk om te gaan met de kostendelersnorm en de sollicitatieplicht. Er moeten voldoende mogelijkheden zijn om mantelzorgtaken tijdelijk aan iemand anders over te dragen (respitzorg).
- GroenLinks wil extra maatregelen om de mentale gezondheid te verbeteren. Hiervoor werken we onder meer samen met onderwijsinstellingen en huisartsen in de gemeente. We investeren in de GGD en zetten meer in op preventie en seksuele gezondheid onder alle Tilburgers.

- Goede, inclusieve zorg moet voor iedereen laagdrempelig en toegankelijk zijn, ongeacht seksuele geaardheid, genderidentiteit, (culturele) achtergrond, sociaaleconomische status of eventuele beperking. Communicatie moet voor iedere inwoner te begrijpen zijn. Dat vraagt van gemeentemedewerkers kennis en vaardigheden om goed te communiceren met inwoners die moeite hebben om informatie over gezondheid te verkrijgen, te begrijpen en toe te passen.
- GroenLinks wil meer samenwerking binnen de zorg en het sociaal domein. Dat levert niet alleen kwalitatief betere hulp en ondersteuning op, maar is ook kostenefficiënt. En we zetten nog meer in op preventie: een laagdrempelig ondersteuningsaanbod waar mogelijk, gespecialiseerde zorg waar nodig.
- Laat de zorgprofessionals hun werk doen. Tijd, geld en energie moeten naar zorg gaan, niet naar papierwerk.
- Zorg en winst horen niet bij elkaar. Zorggeld is zorggeld en moet goed terecht komen. Maar we willen niet nog meer bureaucratie om dat te controleren. We werken vooral aan fraudepreventie door meer duidelijkheid in de regels, door vertrouwen in en goede relaties met zorgontvangers, en door goede partnerschappen met aanbieders.

Samenwonen, ontmoeten en bewegen in een fijne omgeving

- De openbare ruimte moet toegankelijk zijn voor iedereen. We vinden het belangrijk dat deze uitnodigt om in beweging te komen en elkaar te ontmoeten. Daarom blijven we inzetten op revitalisering van wijkwinkelcentra, meer bankjes langs het ommetje door de buurt en dementievriendelijke looproutes.
- We willen een toegankelijk en inclusief beweeg- en sportaanbod dat rekening houdt met diverse achtergronden, leeftijden en met behoeften van mensen met een ziekte of beperking. Met steun van de gemeente kunnen verenigingen en andere sportaanbieders daarvoor ook aangepaste vormen van traditionele sporten ontwikkelen. Dat verlaagt de drempel om fysiek actief te zijn en gezond te blijven. We financieren de voorzieningen voor breedtesport en ongebonden sport en kunnen verbindingen stimuleren waarmee topsport bijdraagt aan de promotie van breedtesport of andere maatschappelijke doelen.
- Maar liefst 94% van de Nederlandse ouderen woont thuis. GroenLinks wil de zorg daarom 'dichterbij' organiseren, 'tussenvoorzieningen' voor ouderen mogelijk maken en sociaal werkers en huisartsen nauwer laten samenwerken bij de monitoring van ouderen, zodat zij zelfstandig kunnen blijven wonen. Wij willen kleinschalige zorgvoorzieningen in stad en dorpen. Een plek waar mensen zich thuis en betrokken bij elkaar voelen.
- Mensen met een zorgvraag die samen een woongroep willen vormen, moeten daarvoor letterlijk en figuurlijk de ruimte krijgen. In een woongroep houden mensen optimale zeggenschap over hoe zij hun zorg en woonomgeving willen inrichten.
- GroenLinks wil dat mensen met geestelijke gezondheidsproblemen thuis zijn in hun wijk. We streven naar een aanbod van verschillende vormen van begeleid wonen en willen voldoende inloopcentra, ggz-informatiepunten en time-outvoorzieningen voor mensen in crisis die even op adem willen komen.
- GroenLinks zet vol in op 'Housing First' (een succesvolle aanpak tegen dakloosheid): aan dakloze mensen wordt aan het begin van het begeleidingstraject meteen een huis toegewezen en structureel hulp bij het aanpakken van de andere problemen.

- Goede, inclusieve zorg moet voor iedereen laagdrempelig en toegankelijk zijn, ongeacht seksuele geaardheid, genderidentiteit, (culturele) achtergrond, sociaaleconomische status of eventuele beperking. Communicatie moet voor iedere inwoner te begrijpen zijn. Dat vraagt van gemeentemedewerkers kennis en vaardigheden om goed te communiceren met inwoners die moeite hebben om informatie over gezondheid te verkrijgen, te begrijpen en toe te passen.

2.2 WERK, INKOMEN EN BEDRIJVGHEID: BESTAANSZEKERHEID VOOR IEDEREEN

In een duurzame samenleving doet iedereen mee, of dat nu is via betaald werk, onderwijs, mantelzorg of vrijwilligerswerk. Iedereen heeft wat ons betreft recht op werk in de breedste zin van het woord. We onderzoeken of we in Tilburg kunnen werken met een basisbaan. Daarbij kijken we ook naar zinvol werk dat (nog) niet in betaalde banen wordt omgezet, zoals in de zorg, de energietransitie, het verduurzamen van huizen en wijken, het onderwijs en de kringlooeconomie.

Ook wanneer geen beter perspectief mogelijk is, moet bestaanszekerheid voorop staan: een dak boven het hoofd en de mogelijkheden om gezond te leven, sociaal contact te hebben en mee te doen. We hebben daarom een brede visie op bestaanszekerheid en participatie en zijn als GroenLinks tegen de verplichte tegenprestatie. Daarom hebben we ook de experimenten met een regelluwe bijstand mogelijk gemaakt in de afgelopen periode.

Ruim 14% van de Tilburgers leeft in armoede. Dat is onverteerbaar. De afgelopen jaren hebben we ons als GroenLinks Tilburg hard gemaakt voor een armoede- en schuldenbeleid gebaseerd op vertrouwen, in plaats van wantrouwen. Deze koers blijven we vasthouden, samen met minder (complexe) regels, meer maatwerk en het centraal stellen van de leefwereld, eigen regie en dromen van de inwoner. Waar iemand echt mee geholpen is om de cirkel te doorbreken, staat centraal.

Om armoede duurzaam te doorbreken doen we alles om te voorkomen dat armoede van generatie op generatie doorgegeven wordt. Dat vraagt een langetermijn blik en inzet voor kinderen in een kwetsbare situatie. Dankzij GroenLinks streven we er in Tilburg ook naar dat niemand met energiearmoede en mobiliteitsarmoede te maken krijgt: niemand mag in de kou zitten uit angst voor de factuur en iedereen moet zich kunnen verplaatsen om mee te doen in de samenleving.

Dit wil GroenLinks:

Sociale voorzieningen: altijd een helpende hand in de buurt

- Om kleine zorgen snel op te lossen en grotere problemen te voorkomen, hebben we sterke maatschappelijke organisaties nodig die in de haarvaten van de wijk zitten. Zij kennen onze inwoners vaak het beste en hebben elk hun eigen expertise en doelgroep. De maatschappelijke organisaties die zich in Tilburg en omliggende dorpen hard maken voor de kwetsbare inwoners, blijven we steunen. Waar mogelijk investeren we méér.
- We treffen regelingen met bijvoorbeeld energiemaatschappijen, sportverenigingen en kinderopvang, zodat Tilburgers niet in een bulk formulieren stranden als ze ergens gebruik van willen maken. Daarbij willen we zoveel mogelijk drempels wegnemen om mee te doen.

- We maken kinderopvang gratis toegankelijk voor een bredere groep en verruimen daarbij de mogelijkheden, zoals bijvoorbeeld tot 52 weken per jaar in plaats van maximaal 40 weken. Dit vergroot de ontwikkelkansen voor ouders én kinderen.
- Mobiliteitsarmoede gaan we actief tegen. Verplaatsingsproblemen mogen geen belemmering zijn om mee te doen. Daarom ondersteunen we kwetsbare groepen die te maken hebben met beperkingen met verplaatsen, zodat zij toch naar school of hun werk kunnen komen en bij mensen op bezoek kunnen gaan. Het gaat bijvoorbeeld om kinderen in gezinnen met (zeer) lage inkomens ("Ieder kind een fiets").
- We investeren in het versterken van Nederlandse taal- en digitale vaardigheden van Tilburgers, ongeacht hun achtergrond of leeftijd. We maken ons bovendien hard voor toegankelijke voorzieningen die laagdrempelig zijn en rekening houden met stress, schaamte en beperkte basis- of digitale vaardigheden.
- Schuldenproblemen lopen vaak hoog op door stigma, schaamte en stress. Als mensen een beroep doen op bijzondere bijstand willen wij dat ze altijd een afspraak met de gemeente krijgen om te kijken wat er mogelijk is. We helpen Tilburgers in kwetsbare situaties het overzicht te bewaren door slimme oplossingen om hun huishoudadministratie te regelen. Zo wordt er in stressvolle tijden niet onnodig veel van hen gevraagd. Daarnaast zetten we in op preventie van schuldenproblematiek door te investeren in voorlichting voor en vroegtijdige signalering bij verschillende doelgroepen, van jongeren tot zzp'ers.
- De gemeente krijgt een loket Digitale Zaken om Tilburgers te helpen bij vragen en klachten over gemeentelijke digitale zaken, ook als deze door de gemeente zijn uitbesteed of plaatsvinden in een samenwerkingsverband. Hier zorgt de gemeente ook dat (keten)fouten in gegevens over inwoners worden hersteld.

Bestaanszekerheid en ontwikkelkansen

- GroenLinks wil de huidige bijstandsaanpak die uitgaat van vertrouwen, keuzevrijheid, maatwerk en nabijheid continueren en intensiveren. We hervormen de bijstand tot een vangnet én een springplank voor hulpbehoevende Tilburgers. We verruimen en versoepelen de regels binnen de bijstand; Tilburgers mogen meer bijverdienen en giften ontvangen en krijgen toegang tot scholing- en ontwikkelpremies.
- We zetten in samenwerking met andere gemeenten en universiteiten een grootschalig experiment op met een basisinkomen. Hierin onderzoeken we de effecten van één inkomensregeling op de gezondheid, het (levens)geluk en de participatiekansen van Tilburgers.
- Voor iedere werkzoekende, binnen en buiten de bijstand, moet een trajectregisseur beschikbaar zijn. We introduceren een Tilburgs recht op werk en meedoen.
- GroenLinks wil dat Tilburg investeert in basisbanen. GroenLinks wil hierover in gesprek met de Diamantgroep, werkgevers en de (koepel)organisaties in zorg, onderwijs, energietransitie, en kringloopbeheer. Basisbanen moeten goed afgestemd worden op de diversiteit in achtergronden en in de persoonlijke ontwikkeling van mensen. Belangrijke randvoorwaarden voor basisbanen zijn voor GroenLinks permanent, duurzaam werk met ontwikkelkansen en een fatsoenlijke beloning.
- We waarderen ieder talent: wanneer een betaalde baan niet haalbaar is, investeren we in het versterken van vrijwilligerswerk en mantelzorg, startend ondernemerschap en toegang tot (bij)scholing en opleidingen.

- We continueren de succesvolle doorbraakmethode voor een jeugdwerkloosheidsvrije regio. We zorgen dat jongeren perspectief hebben op (vrijwilligers)werk, een opleiding of scholing dan wel een zorgtraject.
- Alle Tilburgse leerlingen en studenten die een stage nodig hebben, moeten die kunnen krijgen. De gemeente neemt daarin haar verantwoordelijkheid en biedt zelf stageplaatsen aan en spreekt bedrijven en instellingen aan op hun verantwoordelijkheid om voldoende stageplaatsen aan te bieden.
- We investeren in specifieke scholing en begeleiding om werkzoekenden toe te leiden naar kraptesectoren met veel werkgelegenheid en toekomstperspectief (zorg en welzijn, ICT, duurzame bouw en techniek, circulair ondernemerschap).

Veilig werk met een eerlijke beloning

- Met het bedrijfsleven maken we afspraken om het werk eerlijker te verdelen over diverse groepen, of het nu om leeftijd, gender, etnische herkomst of mensen met beperkingen gaat. Vanuit de gemeente ondersteunen we Tilburgers om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen.
- GroenLinks wil meer aandacht voor gezonde en veilige werkplekken. We sluiten een pact met (grote) werkgevers in de gemeente om het thema duurzame inzetbaarheid structureel en overal te verankeren.
- We ontmoedigen het gebruik van werken via payrollconstructies en roepen werkgevers in de gemeente op te investeren in contractzekerheid en hogere lonen. Een eerlijke vergoeding voor iedereen: ook makers en ervaringsdeskundigen worden eerlijk beloond als de gemeente van hun werk gebruikmaakt of als instanties subsidie van de gemeente willen krijgen.

2.3 DUURZAAM WOONBELEID: FIJN WONEN VOOR IEDEREEN

Voor GroenLinks is wonen geen handelswaar om geld mee te verdienen, maar een grondrecht. Een duurzame economie betekent niet alleen duurzaam bouwen, maar ook dat huidige en toekomstige generaties van dit grondrecht gebruik kunnen blijven maken. De enorme stijging van de huizenprijzen zorgt ervoor dat veel gezinnen kansloos zijn op de 'koopwoningenmarkt'. En tegelijk zijn huurwoningen in de vrije sector voor veel mensen onbetaalbaar. De wachtlijsten voor een sociale huurwoning zijn enorm, waardoor starters en mensen met lage inkomens nauwelijks aan een woning kunnen komen. Iedereen heeft recht op een goede betaalbare woning, ongeacht inkomen of waar iemand bijvoorbeeld vandaan komt. Omdat onze inwoners hun eigen wijk het beste kennen, betrekken we hen actief bij deze grote veranderingen in hun omgeving en integreren we hun goede ideeën voor verbetering waar mogelijk in de plannen.

Dit wil GroenLinks:

Meer, betaalbare en duurzame woningen

- We voeren een zelfbewoningsplicht en een antispeculatiebeding in voor nieuwe koopwoningen. Zodra er een wettelijk kader daarvoor is, voeren we ook voor bestaande woningen een zelfbewoningsplicht in. Voor huurwoningen in de vrije sector stellen we een huurplafond en een maximale huurstijging in.

- We pakken het uitbuiten van huurders aan. Voor het verhuren van een woning of kamer is een verhuurdersvergunning verplicht. Wie huurders uitbuit, niet zorgt voor fatsoenlijke woonomstandigheden of discrimineert bij het toelaten van huurders, verliest zijn of haar vergunning. Het Huurteam zetten we door.
- We bouwen 25.000 woningen tussen nu en 2040. Daarvan is minimaal 30% sociale huur, minimaal 10% middeldure huur en minimaal 10% betaalbare koopwoningen. Voor wijken waar nog relatief weinig sociale huur, middeldure huur en/of betaalbare koopwoningen zijn, hanteren we hogere percentages van 30-40% sociale huur en 20-30% in het midden-segment bij nieuwbouw.
- GroenLinks staat achter de fundamentele keuze die we als gemeente gemaakt hebben voor inbreiding. Het zwaartepunt ligt hierbij in gebieden als Spoorzone, Stappegoor, Pius-haven en Tilburg Noord. We zien hierbij ook mogelijkheden voor transformatie van de Kanaalzone, het Voltcomplex en het Kenniskwartier. Ook in de dorpen komt er ruimte voor het toevoegen van duurzame en betaalbare woningen.
- GroenLinks maakt zich hard voor inbreiding die gepaard gaat met een zo groen mogelijke inrichting van de stad. Tilburg wordt koploper in duurzaam bouwen: klimaatneutraal, 'natuurinclusief' en circulair met hergebruik van bouwmaterialen (met het materialenpaspoort als norm voor nieuwbouw) en herbestemming van bestaande gebouwen (bijvoorbeeld leegstaande kantoor- en winkelpanden omvormen tot woningen).
- We sluiten een duurzaamheidspact met woningcorporaties en huurderverenigingen waardoor participatie in de energie-transitie naar betaalbare duurzame huurwoningen eenvoudiger wordt.

Aandacht voor speciale woonvormen

- We ondersteunen bijzondere architectuur en experimenten met alternatieve woonvormen en nieuwe vormen van samenwerking, zoals coöperaties, woon-zorgclusters, tiny houses en woongroepen. We zoeken met woningbouwcorporaties naar manieren om woningen te delen – bijvoorbeeld woningsplitsing onder voorwaarden meer mogelijk maken – en nemen de maximale ruimte voor het niet toepassen van de kostendelersnorm om woningnood tegen te gaan.
- We maken het voor ouderen aantrekkelijker om door te stromen naar een beter passende woning in de eigen buurt door meer van dat soort woningen te realiseren. Hierdoor komen er meer eengezinswoningen vrij voor starters en gezinnen.
- Voor studenten gaan we grootschalig bouwen, zoals eerder is gedaan met Talent Square. Tegelijkertijd beperken we de 'verkamering' waar dit tot overlast leidt.
- Arbeidsmigranten hebben recht op fatsoenlijke woonruimte. Voordat we bedrijven toestemming geven om met arbeidsmigranten te werken, gaan we na of er voldoende fatsoenlijke huisvesting te realiseren is en welke bijdrage bedrijven daaraan leveren. Hierbij moeten de rollen van werkgever en huisvester gescheiden zijn. Ook is het van belang om arbeidsmigranten goed te spreiden over verschillende wijken en in een vroeg stadium met alle betrokkenen in gesprek te gaan om afspraken te maken over hoe de huisvesting wordt ingepast in wijk of buurt en wie daarop voor de wijkbewoners aanspreekbaar is.

2.4 IEDER KIND EEN GOEDE START

De internationale rechten van het kind zoals beschreven in het kinderrechtenverdrag van de Verenigde Naties zijn voor ons het uitgangspunt. In onze gemeente dragen we gezamenlijk verantwoordelijkheid voor alle kinderen. Samen zorgen we voor een veilige, gezonde en kansrijke start. Dat begint bij fijne wijken waar we omkijken naar elkaar, met een rijk verenigingsleven en ruimte om te spelen, te bewegen en te ontmoeten.

De afgelopen periode is er veel bereikt als het gaat om preventie en het vroegtijdig signaleren van mogelijke problemen. Kansengelijkheid begint al vóór de geboorte, door goede begeleiding bij kinderwensen (bijvoorbeeld het programma Nu Niet Zwanger, voor Tilburgers in een kwetsbare situatie) en zwangerschap (zoals VoorZorg en Stevig Ouderschap). En ook na de geboorte kunnen ouders op laagdrempelige ondersteuning rekenen als ze daar behoefte aan hebben. Denk daarbij aan ondersteuning door welzijns- en zorgprofessionals binnen het kinderopvang- of schoolgebouw. Zo hebben kinderen, ouders en leerkrachten een toegankelijk aanspreekpunt, en kunnen pedagogisch medewerkers en leerkrachten hun energie en bevoegdheid optimaal blijven inzetten voor de dagelijkse begeleiding van onze kinderen.

Alledaagse zorgen kunnen snel en dichtbij opgepakt worden in het gewone leven. Op die manier willen we alledaagse zorgen normaliseren in plaats van problematiseren. Aankloppen met een zorgvraag moet altijd kunnen. Zo voorkomen we dat een kleine zorg een groot probleem wordt en pas hulp geboden wordt wanneer een diagnose gesteld of een label geplakt is. De komende raadsperiode willen we deze werkvormen waar mogelijk verdiepen en uitbouwen.

De in Tilburg ontwikkelde kansencirkel is een prachtig hulpmiddel om ervoor te zorgen dat kinderen en hun ouders zich gehoord, gezien en gewaardeerd voelen. Zo staan in gesprekken niet de problemen, maar de ontwikkeling en de kansen van het kind centraal en kunnen ouders de regie houden. In Tilburg kijken we samen om naar onze kinderen en is er één aanspreekpunt voor een gezin. Om dit extra te benadrukken willen we doorgaan met het 'ontschotten' van de systemen die we rond kinderen hebben opgebouwd. We hechten dan ook aan goede voor- en vroegschoolse educatie en integrale kindcentra, waar kinderen op een vloeiende overgang kunnen rekenen naar hun volgende stap.

Dit wil GroenLinks:

Ondersteuning dichtbij in het dagelijks leven

- In elke wijk zijn er plekken, groepen en activiteiten waar kinderen kunnen spelen en ouders elkaar kunnen ontmoeten, eventueel met een welzijnswerker als informeel aanspreekpunt. Scholen, kinderopvangcentra, wijkcentra, kinderboerderijen, speelnatuur en andere speelplekken worden zo levendige ontmoetingsplekken waar ouders netwerken op kunnen bouwen.
- Ouders krijgen proactief informatie om hun kind optimaal te ondersteunen en weten waar ze terecht kunnen als ze behoefte hebben aan ondersteuning, hoe klein of groot ook.
- We maken vernieuwende vormen van zwangerschapszorg en zorg voor ouders en baby's in groepsverband (CenteringPregnancy en CenteringParenting) toegankelijk voor elke kersverse ouder die het ouderschap graag samen met anderen wil beleven om zo van elkaars ervaringen te kunnen leren.

- Zorgprofessionals kunnen hun volle aandacht aan de gezinnen geven en verliezen geen onnodige tijd aan het bijhouden van administratie. We maken het in de regio mogelijk dat aanbieders als samenwerkingsverband zorg kunnen bieden om zo administratieve kosten en lasten te delen.
- We zorgen voor een overzichtelijke jeugdzorg waar gezinnen centraal staan, niet de regels. Daarom zetten we in op de maatpact-werkwijze: doen wat echt helpt en daarbij duurzame doorbraken (tussen geldpotjes, soorten hulpverleners, organisaties, regelgeving) realiseren. Kinderen en hun ouders moeten vooral zélf een stem hebben in het zoeken naar de beste oplossing.
- Met en tussen (jeugd)zorgaanbieders gaan we een sterke samenwerking aan op basis van vertrouwen en gezamenlijke doelen. Wachtlijsten zijn onacceptabel.
- Gezinnen krijgen hulp om hun zorg overzichtelijk te houden, zodat de deur niet platgelopen wordt door voortdurend verschillende hulpverleners. Wanneer er sprake is van een gezin met meerdere problemen, werken wij volgens het principe '1 gezin, 1 plan, 1 regisseur'.

Kinderen verdienen een veilige en gezonde omgeving

- GroenLinks investeert in een even grote kans op een gezonde toekomst voor ieder kind. Tilburg wil voorloper zijn in het programma Jongeren op Gezond Gewicht. Dat begint met duurzame kinderopvang- en schoolgebouwen die voldoende geventileerd zijn en uitnodigen tot een betere levensstijl met gezonde kantines, groene schoolpleinen en genoeg watertappunten. In iedere wijk worden watertappunten gerealiseerd. Bij steeds meer onderwijsinstellingen en kinderopvangorganisaties komen groene schoolpleinen (al 51 van de 63) en (natuur)speeltuinen. Dat blijven we als gemeente subsidiëren. Ook worden moestuinen aangeplant, zodat kinderen van jongs af aan in aanraking komen met gezond eten. Als het aan GroenLinks ligt, is het straks niet meer mogelijk in de buurt van scholen een (nieuwe) snackbar te openen.
- GroenLinks wil dat kinderen in Tilburg in een rookvrije omgeving kunnen opgroeien. Hier voor willen wij een podium geven aan mooie rookvrij-initiatieven en daarbij het subsidiebeleid, vergunningenbeleid en/of huurovereenkomsten inzetten.
- Elk kind moet veilig zijn. De taskforce Kindermishandeling heeft baanbrekend werk verricht in onze regio om breed bewustzijn te creëren. We blijven investeren in preventie en een deskundige, multidisciplinaire aanpak bij huiselijk geweld en kindermishandeling. Iedereen moet weten hoe om te gaan met zorgwekkende signalen.
- We streven ernaar dat geen enkel kind nog in de maatschappelijke opvang terecht komt. We doen alles om uithuisplaatsing bij gezinnen met kinderen te voorkomen.

2.5 ONDERWIJS: MOTOR VAN ONZE STAD EN IEDERS ONTWIKKELING

Tilburg is een onderwijsgemeente in hart en nieren. Al meer dan een eeuw worden in Tilburg leraren opgeleid en zijn allerlei onderwijsvormen in Tilburg gevestigd. Dat zie je aan de gebouwen, de groeiende Stappegoorcampus en de kennisboulevard langs het spoor. En je ziet het aan innovatieve projecten waarin scholieren en studenten samenwerken met bedrijven en organisaties. We koesteren onze scholieren, mbo-, hbo- en wo- studenten. Want met hun talenten dragen zij bij aan het Tilburg van morgen en zoeken zij mee naar oplossingen voor de uitdagingen waar we voor staan.

Onderwijs is ook nog steeds hét middel om je kansen in het leven te vergroten. We vinden het belangrijk dat iedereen zijn talent kan ontwikkelen en de baan kan vinden die het beste past. Maar niet iedereen heeft daarvoor dezelfde kansen. Daarom willen we mensen in omgevingen brengen waar ze meer kansen krijgen om hun talenten te verkennen en ontwikkelen. Kansengelijkheid begint in het onderwijs en de kinderopvang. Scholen en kindcentra weten wat er speelt in een buurt en krijgen van ons alle steun om met partners in de wijk zo optimaal mogelijke kansen voor kinderen te creëren.

Hoewel we als gemeente maar beperkte invloed hebben, willen we een goede en betrouwbare partner van het onderwijs zijn en ons samen met hen hard maken voor kansengelijkheid. Maar daar houdt het niet op. GroenLinks vindt het belangrijk om in te zetten op mogelijkheden om je levenslang te ontwikkelen. GroenLinks kiest voor inclusief onderwijs, met stevige wortels in de samenleving.

Dit wil GroenLinks:

Onderwijs in en voor de stad

- GroenLinks wil basisonderwijs in de nabijheid en op menselijke maat. Bij stijgende inwonertallen door nieuwbouw- en inbreidingslocaties kijken we goed of bestaande scholen dit aankunnen of dat er een nieuwe schoollocatie nodig is.
- Ook voor middelbaar onderwijs op alle niveaus zet GroenLinks in op goede voorzieningen. Vmbo, praktijkonderwijs, en bijzonder onderwijs verdienen daarbij nadrukkelijk extra aandacht. Verbindingen met het bedrijfsleven en initiatieven van particulieren om jongeren werkervarings-/opleidingsplekken te bieden worden krachtig ondersteund. Leren doe je immers niet alleen op school, maar (vooral) ook in de praktijk.
- GroenLinks wil dat de gemeente in de aankomende periode een proactieve partner wordt van het mbo om jongeren te betrekken bij vraagstukken en zo een authentieke leerervaring te bieden, zoals BOOTS Projects van ROC Tilburg. Dergelijke ervaringen kunnen op hun beurt jongeren in het mbo meer motiveren en zo uitval voorkomen. Tilburg heeft mbo'ers hard nodig.
- Het onderwijs kan in Tilburg een belangrijke rol spelen in de innovatie van de stad. GroenLinks wil graag meer van het soort samenwerkingen zoals de Mindlabs in Station 88, waar ondernemers, onderwijs en overheid samenwerken in vernieuwende projecten en samenwerkingsvormen.
- Tilburg University, Fontys en Avans Hogeschool zijn de afgelopen jaren in omvang gegroeid. Dat leidt tot krapte in het aanbod voor studentenhuisvesting. Om die reden wil GroenLinks in de aankomende periode het aanbod studentenhuisvesting met 10% verhogen, vooral door grootschalige voorzieningen te bouwen, die niet aan de particuliere verhuur worden overgelaten. Ook pakt de gemeente met betrokken partijen haar rol om voor internationale studenten geschikte huisvesting te vinden.
- GroenLinks wil het onderwijs stimuleren om wetenschap meer onder de mensen te krijgen. We kennen al de Night University en de kinderuniversiteit. GroenLinks wil ook de universiteit en hogeschool in de wijk: zomerschool, buurtcolleges en maatschappelijke debatten. De gemeente kan daarbij optreden als partner in inhoudelijke thema's en de samenwerking faciliteren.

Onderwijs en gelijke kansen

- Peutervoorzieningen spelen – samen met de GGD en R-Newt – een belangrijke rol in het voorkomen van achterstanden. Wij willen het gebruik ervan zo laagdrempelig mogelijk maken door meer gratis dagdelen en openstelling voor 52 in plaats van 40 weken per jaar. Ook buitenschoolse opvang moet voor alle kinderen toegankelijk zijn, liefst 52 weken per jaar.
- Er is geen betere plek te bedenken waar zoveel kinderen en ouders dagelijks bij elkaar komen als het onderwijs en de kinderopvang. Dit bereik willen we beter benutten voor collectieve en preventieve activiteiten in samenwerking met relevante partners op het gebied van opgroeien en opvoeden.
- Kinderen en jongeren van alle schoolniveaus en sociale achtergronden moeten gemotiveerd hun plek in de samenleving kunnen innemen. Rolmodellen die de kijk van kinderen kunnen verbreden, spelen hierbij een belangrijke rol. Meer leerlingen moeten daarom extra onderwijs kunnen volgen naast hun gewone programma om hun maatschappelijke vorming en taalontwikkeling te verdiepen en verbreden. Verlengde schooldagen, zomerscholen en de IMC Weekendschool voor groepen 7, 8 en de brugklas in Noord, West en straks Reeshof zijn hiervan voorbeelden, maar ook middelbare scholieren en mbo-ers zouden van dit soort voorzieningen gebruik moeten kunnen maken. Ook ondersteunen we projecten die kinderen stimuleren om positief kritisch met hun eigen buurt aan de slag te gaan, zoals stichting Move.
- We benadrukken het belang van integrale kindcentra, vreedzame scholen en andere initiatieven die de ontmoeting bevorderen van leerlingen van verschillende sociaaleconomische en culturele achtergronden en met verschillende talenten. Onderwijsinitiatieven die segregatie en polarisatie tegengaan, worden ondersteund.
- Gelijke, eerlijke kansen op ontwikkeling betekent ook dat alle kinderen op en buiten school aan culturele activiteiten kunnen deelnemen, als publiek en als uitvoerder.
- Doorgaande leerloopbanen en brede talentontwikkeling blijven cruciaal. Daarom willen we dat meer basisscholen, juist ook in kansarmere wijken, deelnemen aan Cultuureducatie met Kwaliteit in Tilburg, dat er een doorgaande leerlijn naar het voortgezet onderwijs komt en dat de samenwerking met culturele en sociale instellingen wordt uitgebreid. Dat geldt niet alleen voor kunst en cultuur, maar zeker ook voor techniek (bijvoorbeeld met het Ontdekstation) en voor sportieve activiteiten. We willen kinderen prikkelen door nieuwe ervaringen te bieden die kunnen leiden tot een levenslange passie.
- Op elke school kunnen kinderen sporten en bewegen. Wat goed gaat willen we behouden: de inzet van combinatiefunctionarissen, het Try-out sportprogramma en de programma's die sporten voor ieder kind ook financieel mogelijk maken.
- In samenwerking met de onderwijssector en natuur- en milieuorganisaties investeren we meer in natuur- en milieueducatie.
- Voor al deze zaken geldt dat geld of materialen geen belemmering mogen zijn voor deelname aan onderwijs (bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een laptop) en cultuur, sport en zwemlessen. Stichting Leergeld heeft hier een belangrijke rol.
- Jongeren én volwassenen bieden we gelijke kansen op toegang tot informatie. Waar nodig ondersteunen we alfabetisering en digitalisering. De taalhuizen, roc Educatie en De Stadsbieb/Kennismakerij hebben hierbij een belangrijke rol.

- Geen kind of jongere mag worden afgeschreven. Iedereen die leerplichtig is, zit op school of volgt een passend traject om op een alternatieve manier startbekwaam de schoolloopbaan af te sluiten. Hierbij spelen opleidingen, bedrijven en organisaties (zoals Prins Heerlijk en R-Newt) een grote rol.

3. TILBURG, OPEN GEMEENTE

3.1 DIVERSITEIT EN INCLUSIEVE SAMENLEVING

Tilburg is voor GroenLinks een kleurrijke gemeente waar acceptatie en inclusiviteit voorop staan. De gemeente geeft daarin het goede voorbeeld. Allereerst door zelf een goede arbeidsorganisatie te zijn. We zorgen dat de gemeente Tilburg een afspiegeling is van haar inwoners en betrekken meer inwoners bij de beslissingen.

Iedere Tilburger mag er zijn en zich gezien en gehoord weten, ongeacht bijvoorbeeld sociale, religieuze of culturele achtergrond, leeftijd, genderidentiteit, seksuele geaardheid of beperking. Gesprekken over inclusie zijn vaak gevoelig en mensen zijn bang om 'de verkeerde dingen' te zeggen. Daarom investeren we in een gemeente waar acceptatie, veiligheid, zichtbaarheid en toegankelijkheid voorop staan. Daarmee versterken we de positie en participatie van alle Tilburgers.

De discussies over MeToo, Black Lives Matter maar ook het wrange optreden tegenover LHB-TIQ+'ers in Europese landen laten zien dat er nog een wereld te winnen valt waarin iedereen zichzelf kan zijn. Tegen discriminatie treden we stevig op. We kunnen niet tolereren dat, zoals recente enquêtes laten zien, 1 op de 5 Tilburgers discriminatie ervaart, vooral vanwege huidskleur, religieuze en/of etnische achtergrond.

GroenLinks blijft inzetten op een divers kunst- en cultuurbeleid en kleurrijke evenementen om het verdraagzame karakter van de gemeente te uiten. We brengen (jonge) Tilburgers met elkaar in verbinding door hen samen te brengen bij dit soort evenementen, maar ook in het onderwijs en bij sport- en cultuur(verenigingen). We ondersteunen Tilburgers, in individueel en collectief verband, die het inclusieve karakter van stad en dorpen willen versterken en uitdragen.

Dit wil GroenLinks:

Gemeentebestuur en -organisatie afspiegeling van de Tilburgse bevolking

- De gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders en de ambtelijke organisatie moeten een afspiegeling zijn van de gemeente en haar inwoners. De diversiteit van onze bevolking komt nog niet helemaal tot uiting in de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie. Daarom ondersteunen we initiatieven, zoals cursussen 'politiek actief', om nieuwe doelgroepen bekend te maken met de gemeentepolitiek. Daarom ook willen we dat de gemeente actief personeel werft dat de diversiteit van de gemeente weerspiegelt. Dat geldt met name voor functies in de top en stageplaatsen.
- Binnen de gemeentelijke organisatie werken we voortdurend aan een veilige werkomgeving waar je jezelf mag zijn en investeren we in passende, moderne en eigentijdse verlof- en ziekteregelingen.
- GroenLinks wil dat er diversiteitsfunctionarissen worden aangesteld die zorgen voor scholing, advies en contacten zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie. Uit ervaringen bij andere organisaties blijkt dat trainingen voor selecteren zonder vooroordelen en voor omgaan met diversiteit op de werkvloer erg nuttig zijn.

- Op initiatief van GroenLinks heeft de gemeente Tilburg een nieuwe Inclusie-agenda vastgesteld die zich richt op vrouwen, Tilburgers met een beperking, LHBTIQ+’ers en Tilburgers met een cultureel diverse achtergrond. Om de positie en participatie van deze groepen te versterken en voldoende impact te kunnen bereiken, verhogen we de budgetten voor diversiteit en inclusie.

Organisaties voor inclusie ondersteunen en optreden tegen discriminatie

- De gemeente bestrijdt samen met werkgevers discriminatie op de werkvloer en er komt ook meer aandacht voor discriminatie in de horeca. We moedigen inwoners aan discriminatie te melden en het loket hiervoor maken we beter zichtbaar.
- De klas of collegezaal is een veilige thuishaven, diversiteit en inclusie is de norm. We ondersteunen onderwijs- en kennisinstellingen in de stad met gastlessen hoe om te leren gaan met diversiteit en het tegengaan van pesten. We ondersteunen het opzetten van Gender Sex Alliances (GSA’s) bij alle scholen in de gemeente. Veiligheid, vrijheid en weerbaarheid krijgen een centrale plek in de volgende Lokale Educatieve Agenda (LEA).
- We handhaven de bestaande kennisinfrastructuur die in de stad aanwezig is over vrouwen- en LHBTIQ+-emancipatie en zorgen voor een passende en structurele huisvesting voor Feniks en het COC. We bevorderen samenwerking met nieuwe initiatieven en organisaties die in de gemeente ontstaan. Daarbij streven we ook naar het versterken van de kennisinfrastructuur in de gemeente voor culturele diversiteit en inclusie. We onderzoeken de mogelijkheden van een structurele plek (Inclusie-huis) waar alle organisaties gehuisvest kunnen zitten.
- We maken ons zorgen om de verharding van maatschappelijke tegenstellingen en intolerantie. De burgemeester zien wij als boegbeeld van emancipatie, het uitdragen van diversiteit en het tegengaan van discriminatie en (seksuele) intimidatie in onze gemeente. Als de huidige burgemeester geen nieuwe ambtstermijn begint, wordt de volgende burgemeester van Tilburg voor het eerst geen man.
- De gemeente Tilburg is op initiatief van GroenLinks gestart met een succesvolle pilot voor een Huurteam. Dit maken we structureel, zodat Tilburgers altijd geholpen worden bij discriminatie op de woningmarkt.
- Via opdrachten, aanbestedingen en subsidies bevorderen we inclusieve werkvloeren bij Tilburgse instellingen en bedrijven. We willen een gemeentebrede pilot met anoniem solliciteren met de gemeente als kartrekker.
- We investeren in het verhogen van de aangifte- en meldingsbereidheid rondom delicten waarbij discriminatie een rol speelt. De burgemeester moet ervoor zorgen dat de politie hier voldoende capaciteit voor vrijmaakt en inzet op een goede en zorgvuldige registratie.
- We pakken discriminatie, racisme, seksisme en homohaar stevig aan. Organisaties en bedrijven die zich hier schuldig aan maken, kunnen hun vergunning verliezen. Bij discriminatie in de horeca treedt de burgemeester handhavend op.

Inclusie zichtbaar maken én vieren

- We onderschrijven volledig de ambities uit het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. De laatste jaren investeerden we in het toegankelijk maken van gemeentelijke gebouwen, hotspots Spoorzone/Piushaven en bushaltes. De komende jaren zetten we versneld in op het toegankelijk maken van onderwijslocaties, wijkgebouwen, sportvoorzieningen en cultuurinstellingen. Al het maatschappelijk vastgoed in Tilburg is in 2026 volledig toegankelijk. We zorgen dat de communicatie vanuit de gemeente voor iedere Tilburger begrijpelijk, vindbaar en toegankelijk is.
- We blijven verbinding en diversiteit vieren en staan positief tegenover bestaande en nieuwe kleurrijke evenementen in onze stad, zoals Carnaval, Roze Maandag, een Tilburgse Pride, Werelddag van de culturele diversiteit, Iftar-maaltijden, Keti Koti, een Zomercarnaval of een Bevrijdingsfestival. We ondersteunen kunst en cultuur en evenementen die diversiteit en verbinding bevorderen. Door muziek, theater, musical, debat en exposities vertellen en vieren we het inclusieve karakter van de gemeente Tilburg.
- GroenLinks stimuleert de dialoogcultuur in stad en dorpen. De gemeente houdt regelmatig gesprekken met inwoners met een migratieachtergrond.
- In de openbare ruimte komt meer tot uiting over het verdraagzame karakter van onze gemeente via regenboogpaden en vlaggen, muurschilderingen en kunstobjecten in samenwerking met de omwonenden. Artikel 1 van onze Grondwet krijgt een prominente plek in of rondom het stadskantoor.
- We zoeken naar passende en eigentijdse manieren om de in de context van het verleden geplaatste standbeelden, gegeven straatnamen en ander erfgoed te vertalen naar het Tilburg van nu. Dat kan betekenen dat straatnamen van naam gaan veranderen. Bij nieuwe straatnamen gaat extra aandacht uit naar mensen van kleur en vrouwen.

3.2 TILBURG WERELDSTAD

GroenLinks is zich bewust van het feit dat ons dagelijks handelen internationale impact heeft. Als je boodschappen doet, je verwarming aanzet, even op je mobieltje kijkt of een vakantie boekt: je hebt altijd te maken met gebruik van materiaal en energie die op andere plekken in de wereld wordt geproduceerd.

Om die reden vinden we het belangrijk om ons bewust te zijn van die internationale betrokkenheid en ook bij onze contacten in andere landen zaken als klimaat, duurzame energie, eerlijke handel en het tegengaan van ongelijkheid en uitsluiting centraal te stellen. We zien dat terug in de mate waarin Tilburg zich laat zien als een internationaal georiënteerde gemeente. De Europese en internationale oriëntatie van Tilburgse onderwijsinstellingen en bedrijven versterken dat.

Dit wil GroenLinks:

- GroenLinks wil het beleid op het gebied van mondiale bewustwording voortzetten. De gemeente ondersteunt Tilburgse initiatieven die zich inzetten voor bewustwording van internationale vraagstukken in ontwikkelingslanden.

- GroenLinks vindt het belangrijk dat we als gemeente mondiale bewustwording ook in eigen bedrijfsvoering blijven laten zien en uitdragen, bijvoorbeeld door aandacht voor fair-trade in het inkoopbeleid. We willen dat de gemeente overstapt naar een duurzame bank, waarbij geldstromen worden geïnvesteerd in duurzame initiatieven.
- Vluchtelingen en nieuwe Tilburgers willen we een warm welkom geven en op een humane manier opvangen. Zij verdienen kansen om zo snel mogelijk de draad weer op te pakken, te integreren en te participeren, passend bij hun mogelijkheden en talenten. We dragen actief verantwoordelijkheid door vluchtelingen onderdak te bieden, statushouders te huisvesten en te laten integreren in de stad en bed-bad-brood aan te bieden aan uitgeprocedeerde asielzoekers. Daarbij houden we oog voor kwetsbare groepen, zoals alleenstaande minderjarige en LHBTIQ+-vluchtelingen.
- Daarnaast blijven we een Shelter City voor mensenrechtenactivisten.
- We blijven inzetten op goede internationale (vervoers)verbindingen en Europese samenwerkingsprojecten. Die leveren niet alleen nieuwe contacten, kennis en inzichten op, maar ook extra financiële middelen vanuit de Europese Unie.
- We hanteren het principe van Brede Welvaart als toetssteen voor het realiseren van grote opgaven in de stad. People, planet en profit moeten in balans zijn bij de keuzes die we maken voor de toekomst van Tilburg.

3.3 KUNST EN CULTUUR VERRIJKEN TILBURG

- Kunst prikkelt, daagt uit, verfraait, verbindt en brengt gesprekken op gang. Daarom is een sterke kunst- en cultuursector onmisbaar. De coronapandemie en steeds krappere of ontbrekende budgetten vanuit hogere overheden zetten onze 'Stad van Makers' onder druk. GroenLinks is van mening dat we de waardevolle culturele sector moeten behouden voor de stad en dorpen. We blijven ons dan ook hard maken voor investeringen in deze belangrijke sector.
- GroenLinks ondersteunt vernieuwende culturele initiatieven die zichtbaar maken wat wij in huis hebben. Makers binnen en buiten het kunstonderwijs en culturele instellingen moeten de ruimte en faciliteiten krijgen om Tilburg als vernieuwende cultuurstad te profileren. Sociaal contact, ontmoeting en verbinding zijn het fundament van onze samenleving en die ontstaan juist in onze bibliotheken, productiehuisen en vele andere creatieve broedplaatsen die Tilburg rijk is.

Dit wil GroenLinks:

De culturele sector en positie van makers versterken

- We lobbyen samen met andere Brabantse steden bij de provincie en het Rijk om de financiering van culturele instellingen, initiatieven en evenementen in stand te houden en waar mogelijk uit te breiden.
- Samen met makers zoeken we naar creatieve mogelijkheden om de culturele sector in de gemeente te versterken. Het Makersfonds is hierbij een uitstekend middel gebleken, dat GroenLinks daarom van harte blijft ondersteunen. Belangrijk is hierbij dat er een follow-up gaat komen voor projecten die door het Makersfonds zijn ontstaan en verdere ondersteuning verdienen. Dit kan door uitbreiding van de Kunstenaarsinitiatieven of door andere vormen van ondersteuning.

- Door een deel van de inkomsten uit toeristenbelasting te oormerken voor cultuur en evenementen kunnen deze sectoren weer sneller op de been worden geholpen na de impact van de coronacrisis.
- Als het aan GroenLinks ligt, blijft Tilburg zich onderscheiden met een vernieuwende street art, performance en beeldende kunstensector en met de stad als podium voor muziek, toneel en dans. Kaapstad, Circolo en de muurschilderingen zijn hiervan mooie voorbeelden die we graag voortzetten en waar mogelijk uitbreiden.
- We ondersteunen het nut en de noodzaak van een levendige debatcultuur.
- We zetten in op broedplaatsen om innovatie en talentontwikkeling te stimuleren, natuurlijk samen met Ateliers Tilburg en eventuele nieuwe initiatieven, zoals bijvoorbeeld nieuwe atelierruimte in het museumkwartier.
- De positie van kunstenaars, artiesten en andere cultuurmakers op de arbeidsmarkt moet verbeteren. De gemeente geeft hierin het goede voorbeeld door zelf goede tarieven en prijzen te betalen bij inkoop van kunst en culturele diensten en neemt dat op als voorwaarde in haar subsidiebeleid.
- Een aantrekkelijke, duurzame en bedrijvige stad betekent voor GroenLinks behoud én herontwikkeling van monumentaal erfgoed. Innovatieve ideeën die ontwikkelingskansen creëren voor de Tilburgse bewoners hebben dan onze voorkeur. Denk aan de Hall of Fame en de Kennismakerij in de spoorzone.
- De afgelopen periode is er een flinke inhaalslag geweest met het aanwijzen van nieuwe monumenten. Nu is het tijd om met de stad in gesprek te gaan over de monumenten van de toekomst. GroenLinks wil samen met de inwoners een lijst opstellen van gebouwen (van na 1965) die we niet willen verliezen, omdat ze nu al deel uitmaken van ons DNA.

Cultuur verbinden aan ontwikkelingskansen

- Verbinding tussen de culturele sector en onderwijs en kinderopvang draagt bij aan de ontwikkelingskansen van kinderen. De gemeente blijft flink investeren in cultuureducatie. We geven ook ruimte aan creatieve studenten van Fontys en roc om hun talenten te laten zien aan stad en dorpen.
- Ook zorg en welzijn willen we sterker verbinden met kunst en cultuur. Daarvoor willen we juist investeringen vanuit de zorg- en welzijnssector duurzaam inzetten. Denk bijvoorbeeld aan financiering van projecten waarbij kwetsbare mensen in contact worden gebracht met kunst en cultuur, zoals dansen met parkinsonpatiënten, muziek maken met dementerenden, kunstprojecten met ggz-cliënten of de organisatie van muziek en theateroptredens in instellingen en huizen voor ouderen. Dit ook in samenwerking met bibliotheken, wijkcentra en dorpshuizen.
- In de Reeshof zoeken we de ruimte om meer culturele activiteiten te laten ontplooiën en zetten we in op het verder bestendigen en stimuleren van de vele kleinschalige initiatieven die daar ontstaan vanuit de diverse makers uit dit stadsdeel.
- Cultuur en kunst moeten toegankelijk zijn voor iedereen. Dat betekent dat het betaalbaar moet zijn, maar ook dat we oog blijven houden voor de fysieke toegankelijkheid van onze culturele instellingen en evenementen.

3.4 IN TILBURG ZIJN MENSEN EN HUN PRIVACY VEILIG

Een plek waar Tilburgers zich vrij kunnen voelen, gaat hand in hand met een veilige stad en dorpen; op straat, maar ook in huis en ook als het om privacy gaat.

Voorkomen is altijd beter dan genezen. Juist kwetsbare mensen worden vaak verleid of onder druk gezet om zich met criminele activiteiten bezig te houden. In bepaalde families en in bepaalde wijken zijn mensen minder vrij om te kiezen in welke sector ze gaan werken. Dit patroon willen wij proactief doorbreken, waarbij we ons realiseren hoe moeilijk dat is en dat dit iets is dat een lange adem vergt.

Met nabijheid, laagdrempelige voorzieningen, keukentafelgesprekken, werkgelegenheid en activiteiten willen we laten zien dat er ook een ander 'normaal' kan bestaan. Ondermijning door criminaliteit tast wijken en de integriteit van de Tilburgse samenleving aan. Daarom steunen we een combinatie van structureel preventief en stevig aanpakken.

Dit wil GroenLinks:

Preventie en handhaving via integrale aanpak

- Op wijkniveau wordt samen met inwoners en andere betrokkenen gekeken naar veiligheid in de wijk, op scholen, tijdens het uitgaan en in de openbare ruimte.
- In de meest kwetsbare wijken blijven we werken met de PACT-aanpak (People Acting in Community Together), waarbij inwoners de regie krijgen om problemen in de wijk aan te pakken en voor een heel lange termijn (15 tot 20 jaar) geïnvesteerd wordt. Waar nodig doen we dit vaker. Al aanwezige organisaties en initiatieven in de wijken betrekken we hierbij, om de opgebouwde expertise en bestaande netwerken zo goed mogelijk te benutten.
- Een sluitende aanpak van zorg en veiligheid vindt GroenLinks belangrijk, zoals via het Zorg- en Veiligheidshuis en integrale crisishulp. Juist een dergelijke aanpak vereist een goede positie van jeugdboa's en wijkmedewerkers van de gemeente als aanspreekpunt voor inwoners en als oren en ogen in stad en dorpen. GroenLinks is een warm voorstander van uitbreiding van persoonlijke aanwezigheid van buurtgebonden professionals in buurten en dorpen. In een bemenste locatie, waar vanuit deze professionals samenwerken, zijn ze bereikbaar voor de buurt.
- Mede dankzij GroenLinks is er veel geïnvesteerd in het buitengebied van Tilburg. Moerenburg en Stadsbos013 zijn plekken waar onze bewoners graag komen. Er komen echter ook ongenode gasten, die zorgen voor overlast, de natuur schade aanbrengen of zich van drugs(afval) willen ontdoen. GroenLinks wil dat de gemeente alleen of met buurgemeenten groene boa's (buitengewone opsporingsambtenaren) aanstelt voor toezicht in het buitengebied.
- Mensen die al verder gevorderd zijn op een crimineel levenspad moeten geen kans krijgen de onder- en de bovenwereld te vermengen. De Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB) moet consequent worden ingezet als er gevaar dreigt dat bijvoorbeeld een vergunning wordt misbruikt. Zo voorkomen we dat de overheid criminele activiteiten faciliteert en beschermen we bovendien de concurrentiepositie van bonafide ondernemers.

Focus op ondermijnende criminaliteit

- We willen structurele dwarsverbindingen tussen diverse gemeentelijke afdelingen. Op die manier is monitoring van criminele activiteit beter te organiseren. Door te ontschotten komen signalen van mensenhandel, witwassen of andere ondermijnende activiteiten sneller aan het licht.
- We ondersteunen experimenten met gedoogd telen van wiet voor recreatief gebruik. Daarbij zetten we ook in op meer en betere voorlichting voor ouders en jongeren.
- Handel in harddrugs pakken we stevig aan. Daarbij kijken we ook of we kleine handelaars of producenten hulp kunnen bieden bij eventuele problemen waardoor zij aan handel of productie begonnen, zoals schuld-, school- of werkproblemen.
- We kijken kritisch naar het drugssluitingsbeleid van de burgemeester en vinden dat een alternatief voor sluiting, zoals een last onder dwangsom om herhaling te voorkomen, waar mogelijk moet worden overwogen.
- We gaan verder met het opsporen en tegengaan van uitbuiting en mensenhandel. Daarbij blijven we ons ook hard maken voor het doorbreken van het stigma op sekswerk. Tilburg loopt bijvoorbeeld voorop als het gaat om het praten met sekswerkers in plaats van over sekswerkers. Die koploperspositie willen we behouden.

Bescherming en privacy

- Journalistiek, rechtsgang, hulpverlening en bestuur blijken extra kwetsbaar voor bedreigingen en intimidatie. GroenLinks wil het taboe dat hier op rust bespreekbaar maken en samen met de betrokken partijen komen tot een ondersteuningsplan om mensen die met bedreiging te maken krijgen op maat te helpen.
- We blijven zeer terughoudend met cameratoezicht en het verzamelen van persoonlijke gegevens in de openbare ruimte. We zijn tegen de inzet van gezichtsherkenningsoftware.
- Als de gemeente computerprogramma's gebruikt voor de beoordeling van inwoners, moeten de algoritmes die daarin toegepast worden transparant zijn en vermeld in een openbaar algoritmeregister. Er komt een ethische commissie die de gemeente gevraagd en ongevraagd adviseert over nieuwe technologie en het gebruik van data. De gemeente houdt zich aan hoge privacy-standaarden.
- We waarborgen het recht om in Tilburg vreedzaam te kunnen demonstreren.

3.5 EEN OPEN BESTUUR WAARIN IEDEREEN KAN MEEPRATEN

Voor GroenLinks begint de democratie van onderop. Bij mensen die hun straat, hun buurt, hun gemeente, hun land beter willen maken. Democratie vraagt om een overheid die ruimte geeft aan gesprek, ontmoeting en eigen initiatief. En die durft te investeren in het onderhoud van de democratie en stelling neemt tegen krachten die de democratie ondermijnen. Democratie betekent ook eigenaarschap over onze zorg, onze woningcorporaties en onze scholen. GroenLinks werkt aan een sterkere democratie waarin mensen niet worden aangesproken als 'klanten en consumenten', maar eigenaar zijn van de overheid en onze publieke sector.

Participatie is voor GroenLinks dan ook een belangrijk onderdeel van lokaal beleid. Niet alleen om ervoor te zorgen dat iedereen in voldoende mate kan meepraten over beleid, maar vooral om ervoor te zorgen dat mensen in gelijke mate mee doen en gebruik kunnen maken van de voorzieningen die voortvloeien uit dat beleid.

Bij dat laatste kunnen we nog grote stappen zetten. Daarbij moeten we voorkomen dat participatie een tegenovergesteld effect heeft. Onderzoek laat zien dat mensen met hbo en universitaire opleidingen en hogere inkomens gemiddeld meer participeren. GroenLinks wil voorkomen dat er een tweedeling in de samenleving ontstaat.

Om die tweedeling te voorkomen is het ook nodig met alle groepen in de samenleving het gesprek te blijven voeren, juist ook als meningen sterk verschillen. GroenLinks is zich bewust van de grote diversiteit aan opvattingen over sociale en duurzaamheidsvraagstukken in de samenleving. Die diversiteit komt ook tot uitdrukking in de raadszaal. Om vraagstukken aan te pakken, zal echter samengewerkt moeten worden. GroenLinks zal vanuit dat verantwoordelijkheidsgevoel – en met oog voor een groene, sociale en vrijzinnige samenleving – met iedere partij het gesprek aangaan om tot oplossingen te komen voor de vraagstukken waar we mee te maken hebben.

Dit wil GroenLinks:

- Aan elk beleidsvoorstel wordt een daarbij passende vorm van inwonersparticipatie gekoppeld. Een team participatiecoaches zal alle gemeentelijke afdelingen ondersteunen om beleidsontwikkeling zo participatief mogelijk in te richten. Daarmee wordt voorkomen dat er sprake is van ondervertegenwoordiging van bepaalde groepen mensen bij stadsgesprekken, dialoogtafels en insprekavonden. We betrekken onze inwoners ook bij de klimaat- en energietransitie door bijvoorbeeld het instellen van willekeurig gekozen burgerraden.
- We vergroten de bekendheid van het Burgerpanel en willen een nog bredere en betere vertegenwoordiging van alle Tilburgers hierin. Om de stem van kinderen en jongeren beter te horen introduceren we een jongerenraad, een kinderburgemeester en vragenuren tussen jongeren en de politiek. We gaan door met de pitchavonden.
- GroenLinks wil dat de gemeente beter in beeld heeft welke groepen minder gebruik maken van voorzieningen en regelingen om deze groepen daar actiever bij te ondersteunen.
- GroenLinks pleit voor betere telefonische en loketbereikbaarheid voor groepen die dat nodig hebben.
- GroenLinks wil bij voorkeur samenwerken met progressieve en sociale partijen in de gemeente. Vanuit het streven naar een inclusieve gemeente, passend bij het ideaal van een vrijzinnige samenleving, zal GroenLinks geen enkele partij op voorhand uitsluiten. GroenLinks wil daarmee voorkomen dat de samenleving polariseert en dat er in het lokale beleid keuzes worden gemaakt die ten koste gaan van een groener, socialer en open Tilburg, waarin iedereen vrij kan ademen.

REFLECTIE OP DE AFGELOPEN RAADSPERIODE EN VOORUITBLIK OP DE VOLGENDE

Ondanks de coronacrisis heeft de ontwikkeling van Tilburg de afgelopen periode niet stil gestaan en is deze nog volop gaande. En dat is maar goed ook, want naast de uitdagingen van corona staan we aan de vooravond van grote transitie op het vlak van klimaat en energie, mobiliteit, de woonopgave richting 2040, steeds verdergaande digitalisering en de transitie naar een 'participatiesamenleving'. Voor GroenLinks staat in de ontwikkeling van Tilburg en haar wijken en dorpen voorop, dat dit op evenwichtige en daarmee duurzame wijze plaats vindt, in samenspraak met onze inwoners. Zodat vooruitgang op sociaal, ecologisch en economisch vlak in Tilburg hand in hand gaan, elkaar niet bijten maar versterken, en van waarde zijn voor onze huidige én onze toekomstige inwoners.

Dat betekent dan ook dat kwetsbare inwoners en inwoners met een smalle beurs moeten kunnen meedoen aan en meeprofiteren van deze ontwikkelingen. We willen geen stad zijn waar de verschillen in bestaanszekerheid en gezondheid steeds groter worden. Met haar verleden in de textielindustrie dat onlosmakelijk verbonden is met de historie en het DNA van Tilburg, kent deze stad ook van oudsher opeenstapeling van problematieken als gebrekkige scholing, kwetsbare gezondheid en werkloosheid. De sociale veerkracht en leefbaarheid is in sommige wijken, ook los van de coronapandemie, niet vanzelfsprekend. GroenLinks wil zich blijven inzetten voor langdurige en stabiele investeringen in deze kwetsbare wijken en buurten, want intergenerationele armoede en kansenongelijkheid vergen een aanpak van de lange adem.

Verbeteringen zijn goed mogelijk, zoals de PACT-aanpak met de vele 'doorbraakinitiatieven' in Noord, West en Groenewoud goed laat zien, zowel op sociaal vlak als met fysieke ingrepen. Neem bijvoorbeeld de transformatie van het Wagnerplein, het opknappen van het Pater van den Elsenplein met onder meer een gezondheidscentrum, of 'Dubbel Duurzaam' in de Kruidenbuurt, waarbij verduurzaming van woningen en 'achter-de-voordeur-gesprekken' hand in hand gaan.

GroenLinks vindt het hierbij belangrijk dat bestaande netwerken optimaal benut en aangesloten worden, zij staan in sterke verbinding met de buurt, kennen de inwoners, zetten hen in hun kracht en hebben tegelijkertijd oog voor de problemen die er spelen. Denk aan cultureel centrum het Ronde Tafelhuis in Tilburg-Noord met het 'verwijssprekkuur' dat ook in de hoogtijdagen van corona actief is gebleven, of aan de Beterprojecten (BeterStokhasselt, Beter3West, BeterGroenewoud) waarbij mensen voor wie dat minder vanzelfsprekend is op weg worden geholpen en anderen helpen met klussen in en om het huis. En ook onze jongeren, de toekomstige generatie, verdienen onze blijvende aandacht. We waarderen en ondersteunen daarom de inzet van initiatieven als R-Newt, en ook een belangrijke jongerenontmoetingsplek als de Hall of Fame, die we gelukkig voor de Spoorzone hebben kunnen behouden en straks een prachtige nieuwe skatebaan, oefenruimtes en popzaal rijker is.

Al deze initiatieven dragen bij aan een sterke sociale basis, aan versterking van de sociale structuur in buurten en wijken. GroenLinks blijft zich hard maken voor deze sterke sociale basis, omdat we erin geloven dat dit ergere problematiek op allerlei fronten kan helpen voorkomen. Dat betekent ook dat we er op tijd bij moeten zijn bij opgroeiende kinderen, want verschillen in kansengelijkheid ontstaan al in de eerste paar maanden.

Ondanks de soms belemmerende werking van de regelgeving vanuit de landelijke overheid (zoals schrijnend tot uiting is gekomen in de toeslagenaffaire, de doorgeslagen flexibilisering van de arbeidsmarkt en de hoge drempels op de woningmarkt), wil GroenLinks de beweging die we de afgelopen periode hebben ingezet om mensen passend bij hun persoonlijke situatie en vanuit vertrouwen verder te helpen naar werk of een andere zinvolle dagbesteding met kracht en overtuiging doorzetten. We blijven ons inzetten voor bestaanszekerheid en kansen-gelijkheid, omdat we armoede en achterstand niet kunnen accepteren.

Uiteraard blijft GroenLinks zich ook inzetten voor ons ecologisch kapitaal, want net als het sociaal kapitaal is ook dit niet vanzelfsprekend, zoals de zomer van 2021 met vele overstromingen, droogte en bosbranden sterker dan ooit tevoren laat zien. Naast de intrinsieke waarde van een veerkrachtige natuur draagt het groen in en om de stad enorm bij aan het welzijn van onze inwoners, aan die prettige leefbare en groene stad waar je graag bent, met een omgeving die uitnodigt tot ontmoeten en bewegen. Als je door de Tilburgse buurten en de omliggende dorpen fietst zie je de groene perkjes, plantvakken, ecologisch beheerde en kruidenrijke bermen en nieuwe aanplant van bomen op steeds meer plekken in het stedelijk gebied verschijnen. Wat een groene weelde, wat een lust voor het oog, waar het in de hoogtij-dagen van voorjaar en zomer bloeit en zoemt vol van leven.

In het buitengebied beland je vervolgens in één van de drie stadsregionale parken, Moerenburg-Koningshoeven, Stadsbos013 of Landschapspark Pauwels. In deze gebieden staat de natuur voorop, is er ruimte voor recreatie, ontspanning en ondernemen in balans met de omgeving. Een mooi voorbeeld van zo'n initiatief is Groeituin013, aan de Reeshofdijk

Met de stadsnatuurkaart 2040 in de hand willen we gestaag blijven doorgaan met het verbinden van het groen om de stad met het groen in de stad, de aanleg van nieuwe natuur en de aanleg van ecologische verbindingzones tussen natuurgebieden. Ook willen we gestaag blijven doorgaan met de Regionale Energie en Klimaatstrategie (REKS), waar duurzame energie en de klimaatopgave in het landschap hand in hand gaan. Net als het sociale vraagstuk vraagt ook dit om een langdurige en structurele aanpak, om alle uitdagingen die klimaatverandering en klimaataanpassing (adaptatie) met zich meebrengen, zoals droogte, hittestress en wateroverlast, het hoofd te bieden. In navolging van Moerenburg is het in ontwikkeling zijnde waterlandschap in landschapspark Pauwels een prachtig voorbeeld van hoe het overtollig water uit de stad kan worden ingezet om verdroging in het buitengebied tegen te gaan, en een (bio) divers landschap te creëren waar water, beleving, wandelen en fietsen en versterking van de ecologie in samenhang een plek krijgen.

Zoals gezegd groeit Tilburg als stad, waarbij er nog 25.000 extra woningen binnen de stads-grenzen nodig zijn tot 2040. GroenLinks staat achter de fundamentele keuze voor inbreiding, waarbij we bijvoorbeeld mogelijkheden zien voor transformatie van de Kanaalzone. Het realiseren van voldoende passende, betaalbare en duurzame woningen staat voorop, waarbij een groene, natuurinclusieve en klimaatadaptieve inpassing voor GroenLinks absoluut uitgangspunt is. Dit is echter geen gemakkelijke opgave. Steeds meer woningen en inwoners betekent toenemende druk op de bestaande omgeving. Ook is het simpelweg niet mogelijk om het autoverkeer dwars door de binnenstad te blijven faciliteren, of er moet een extra rijbaan op de cityring bij. GroenLinks heeft daarom de afgelopen periode de beweging naar een autoluwe binnenstad in gang gezet, met meer groen en ruimte voor voetgangers en fietsers. Een prettige plek waar je graag komt. Deze beweging zetten we graag voort in de volgende periode, met de verdere vergroening en verluwing van de binnenstad, realisatie van een levendig en groen Stadsforum en de transformatie van het kille Koningsplein naar een groene Koningswei. Tilburg is ook een studentenstad, met volop reuring en dynamiek. Dat is positief maar vraagt ook om balans, er wonen immers ook steeds meer mensen in de Tilburgse binnenstad. Wat GroenLinks betreft zorgen we ervoor dat deze balans niet doorslaat, zodat het duidelijk blijft waar horecaconcentratiegebied is en waar niet.

Ook ons cultureel kapitaal, dat het stevig te verduren heeft gekregen tijdens de coronacrisis, koesteren we. Wat GroenLinks betreft is en blijft Tilburg een stad van makers, waarbij we ons inzetten voor een rijk en divers cultureel aanbod, met zowel grote publiekstrekkers als poppodium 013, Natuurmuseum en de Stadsschouwburg, maar ook ruimte voor kleinschalige producties en vernieuwende initiatieven zoals Kaapstad.

De economische ontwikkeling in onze stad vindt wat GroenLinks betreft op duurzame en circulaire wijze plaats, want grondstoffen kunnen we niet oneindig blijven onttrekken. Dit komt steeds meer van de grond, maar we zijn er nog lang niet. Ook hier zijn blijvende investeringen nodig. We nodigen de kennisinstellingen, hogescholen en zorginstellingen in onze stad uit om hier actief over mee te denken en bij te dragen aan (sociale) innovaties en de versterking van de duurzame economische structuur in deze stad. De voornemens van de gemeente en het Elisabeth-Tweesteden Ziekenhuis voor de ontwikkeling van een innovatief net waarbij de gebruikers restwarmte en -koude uitwisselen en Tilburg-Zuid op termijn van het aardgas af kan, is wat GroenLinks betreft een sterk voorbeeld hiervan.

GroenLinks wil blijven investeren in stad en dorpen, en hun inwoners. We willen dat op een slimme, sociale en toekomstbestendige manier doen. Met de dynamiek van een studentenstad en de vele kennis- en onderwijsinstellingen mogen we ons rijk rekenen met een goede voedingsbodem om nog meer werk te maken van zinvolle werkgelegenheid, economisch herstel en tegelijkertijd het oplossen van grote maatschappelijke vraagstukken. Het klimaatbestendig maken van de gemeente en de omslag naar een duurzame energievoorziening en circulaire economie bieden veel kansen. Natuurlijk moet dat wel zorgvuldig en op een eerlijke en sociale manier, met oog voor de kwaliteit van de omgeving. Zo werken we aan brede welvaart voor alle Tilburgers, waarmee we uiteraard ook alle inwoners van Berkel-Enschot, Udenhout en Biezenmortel bedoelen. En met alle inwoners bedoelen we nadrukkelijk ook onze inwoners met een cultureel diverse achtergrond, of behorende tot de LHBTIQ+-gemeenschap. Want gelijke kansen of behandeling zijn nog lang niet altijd vanzelfsprekend, ook hier hebben we een verantwoordelijkheid dit duurzaam te verbeteren.

GroenLinks heeft een lange staat van dienst in het gemeentebestuur. Daar zijn we trots op, omdat we hierdoor veel van onze sociale en groene doelen hebben kunnen bereiken. Besturen is dan ook geen doel op zich, wat we inhoudelijk samen met onze inwoners kunnen bereiken staat bij GroenLinks altijd voorop. Deelnemen aan het gemeentebestuur betekent niet alleen voeling houden met de eigen achterban, maar ook samenwerken met andere partijen. Samenwerken betekent ook dat we nooit 100% van ons verkiezingsprogramma gerealiseerd kunnen krijgen en moeten accepteren dat andere partijen er andere ideeën op na houden hoe dat mooie Tilburg te bereiken. Soms zitten daar ook ideeën tussen waar GroenLinks minder enthousiast van wordt. Dat is het eerlijke verhaal, waarbij we als GroenLinks steeds het totaalplaatje voor ogen houden. We zijn dan ook enorm trots op wat we bereikt hebben de afgelopen periode om Tilburg een flink stuk mooier, socialer, duurzamer en eerlijker te kunnen maken. Kunnen we dit onder de streep waarmaken voor de volgende periode? Dan zijn we ook vanaf 2022 bereid onze rijke ervaring in te zetten voor een socialer en groener Tilburg.